

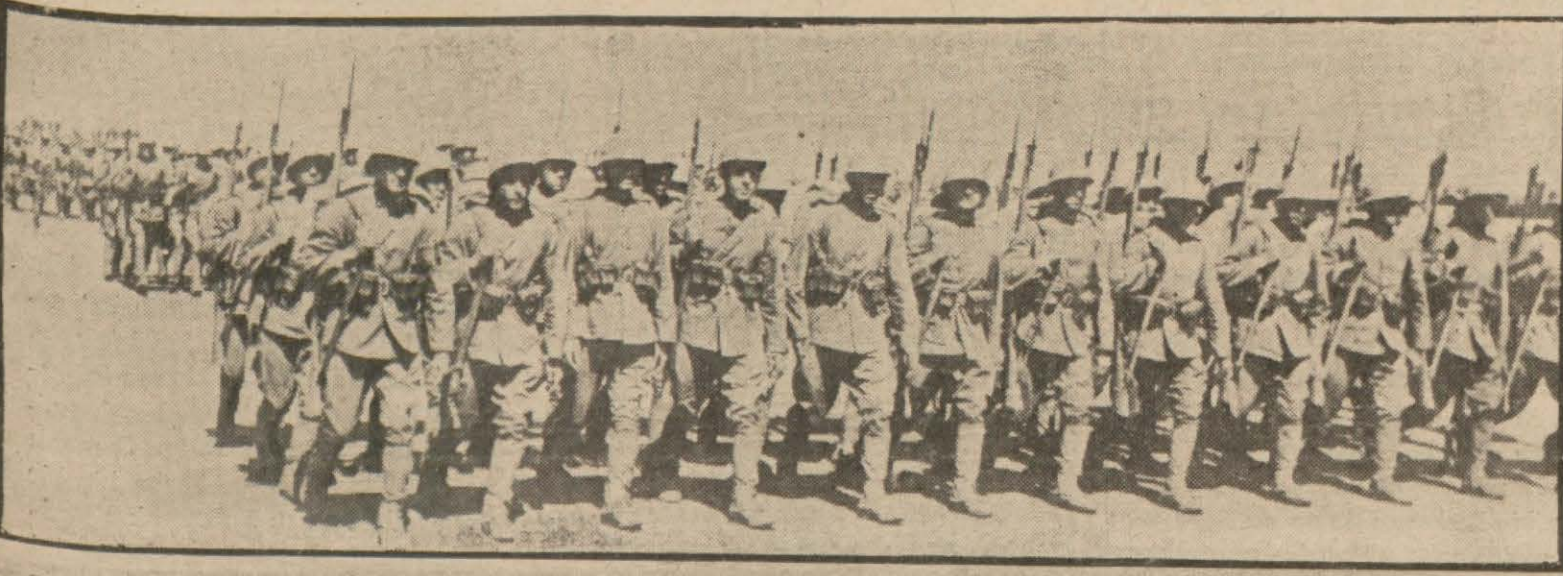

Askerlik mükellefiyeti

Her vatandaş muvazzaflık hizmetini tam yapacak

Önümüzdeki celb devresinde nakdî bedel kabul edilmeyecek, bedelin tamamen ilgası muhtemel

Staj maksadile silâh altına çağırılan ihtiyatların terhisi başlıyor, muvazzaflık hizmetlerini bitiren bedellilerin terhisi bunu takib edecek

Kahraman ordumuz bir geçid resminde

Haber aldığımız göre geçen Eylül ayı başında staj için silâh altına alınmış olan muhtelif sınıflara mensub muhtelif esnan erbabi önümüzdeki günlerde peyderpey terhis edileceklerdir. Terhise en yaşlı olanlardan başlanacaktır.

Bundan başka geçen Nisan ayı başında muvazzaflık hizmetlerini görmek üzere askere alınan ve terhisleri gecikmiş bulunan bedelli erler de kısa bir zaman sonra terhis olunacaklardır.

Diğer taraftan verilen haberlere nazaran önümüzdeki celb devresinde muvazzaflık hizmeti için silâh altına alınacak

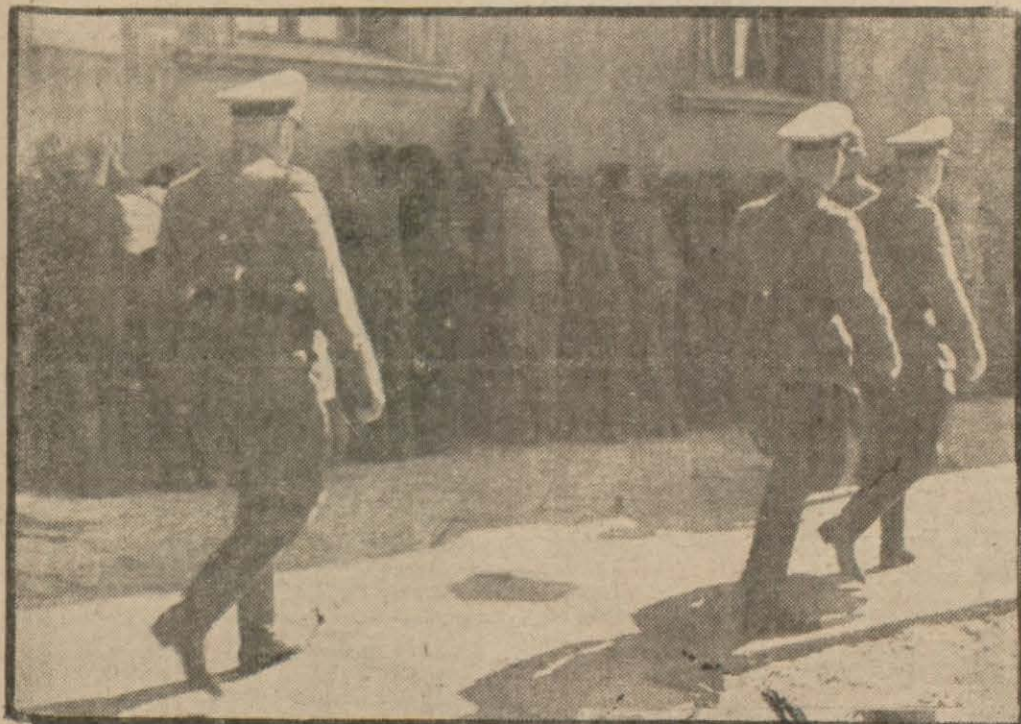
erlerden nakdî bedel kabul edilmeyecektir. Her er ayrıldığı sınıfın icab ettirdiği mühlet kadar orduda hizmet görecektir. Bu suretle askerlik mükellefiyeti kanununun 104 üncü maddesi ile Milli Müdafaa Vekâletine verilmiş bulunan nakdî bedel kabulü salâhiyetini Vekâlet bu defa kullanılmıyacaktır. Esasen bedel alma usulünün tamamen kaldırılması hususunda bir müddettenberi bir cereyan mevcuttur.

Askerlik mükellefiyeti kanununun nakdî bedele dahil olan esaslarının ilgasına teşebbüs edilmesi ihtimali de vardır. Bundan başka piyade muvazzaflık müddetinin bir buçuk seneden iki seneye çıkarılması da mevzuubahstir.

Dün Pragda talebeler birbirini müteakib nümayişler yaptılar

Bavyerada nazi aleyhtarlığı

Hâise esnasında yaralananlar olmuş, bazı tevkifat yapılmıştır, Haha'nın da mahpus bulunduğu bildiriliyor

Leh şehirlerinde Alman polisi tarafından taharriye tâbi tutulan sivil halk yüzleri duvara dönük olarak sıralarının gelmesini bekliyorlar

Londra 16 (Hususi) — Pragda, Çek Sayısı birkaç yüz aşan nümayişçiler, talebeleri bugün birbirini müteakib nümayişler tertib etmişlerdir. Çek millî şarkatları terennüm etmiş ve (Devamu 8 inci sayfada)

Sovyet - Fin müzakereleri devam edecek

Londra 16 (Hususi) — Bu sabah Moskova'dan Helsinkiye dönmüş olan Finlandiya murahhasları, Cümhurreisi Kallio tarafından kabul edilmiş ve Sovyet - Finlandiya müzakerelerinin son vaziyeti hakkında mufassal malûmat vermişlerdir. (Devamu 8 inci sayfada)

Orta halli halka mesken temini için

Ankara 15 (Hususi) — Dahiliye Vekâleti bir çok şehirlerimizde ve bu arada Ankarada arsa pahalılığı ile malzemenin kolaylıkla temin edilmemesi (Devamu 8 inci sayfada)

Bugün iç sayfalarda

Mekteplerdeki türkçe ve edebiyat dersleri hakkında yanlış kararlar vermiyelim!

Yazan: Kâzım Nami Duru

Küçük ve bitaraf İsviçre harbe nasıl hazırlanıyor?

Yazan: Emekli General Emir Erkilet

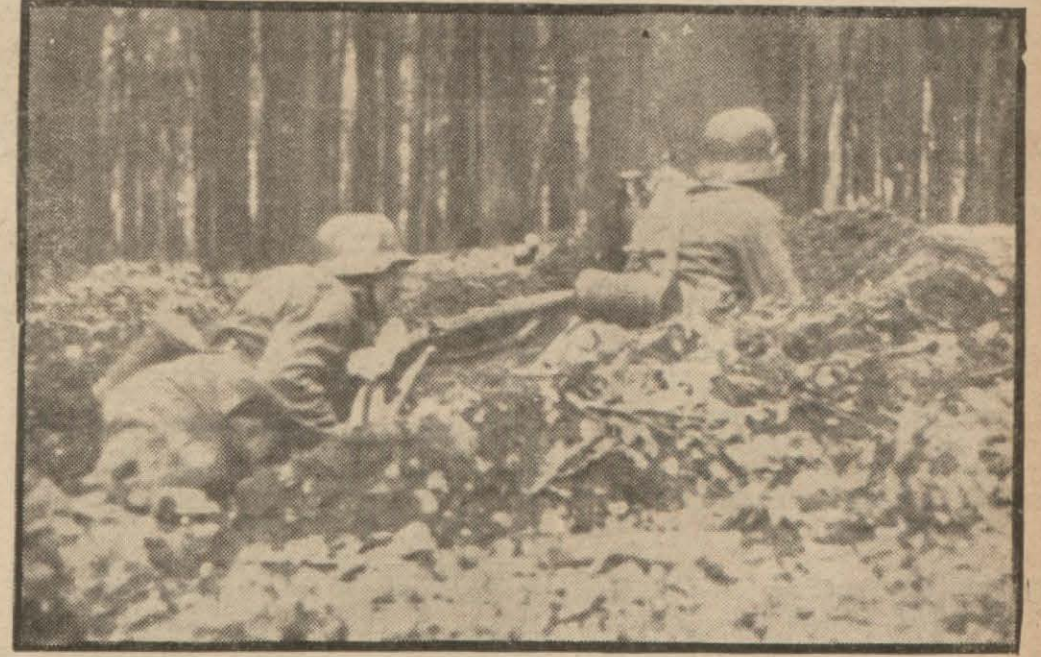
Akdeniz'in tarihi

Yazan: Hasan Ali Ediz

Almanya kat'i kararını henüz vermemiş

Askerler mevcut şartların büyük bir harekete müsaid olmadığı kanaatinde

Almanlar Rusyanın Avrupa şimali şarkisi ve cenubu şarkisi hakkındaki maksadlarını anlamak istiyorlar

Garb cephesinde orman içersinde bir Alman siperi

Paris 16 (Hususi) — Bitaraf mem - da, Alman ordusunun müstakbel faa - balardan alınan haberlere göre Alman liyeti hakkında henüz kat'i bir anlaş - büyük erkânharbiyesile Hitler arasın - (Devamu 8 inci sayfada)

Bitaraf bir Balkan bloku teşekkül ediyor

Bir İsviçre gazetesi, Romanyada Sovyetlerle anlaşmak cereyanının kuvvetlendiğini yazıyor

Bükreş 16 (Hususi) — Bütün Balkan devletlerinin iştirakile yakında bitaraf bir Balkan bloku teşekkül edeceğine dair deveren eden şayialar, gittikçe kuvvetlenmektedir.

Bu blokun teşekkülüne kat'i nazariye bakan Rumen halkı, derin bir sevinç içindedir. Son iki gün zarfında, borsada bütün esham fiatlarında ve bilhassa petrol şirketlerinin hisse senedlerinde, şimdi ye kadar pek az görülmüş bir tereffü kaydedilmiştir.

Bükreş borsasının önünde o kadar büyük bir izdiham olmuştur ki, inzibatı temin etmek için, polis müdahale mecburiyetinde kalmıştır.

Sovyet - Rumen münasebetleri

Bern 16 (Hususi) — Balkanlardaki vaziyeti tetkik eden «Bazler Nachrichten» gazetesi, son zamanlarda Sovyet - Rumen gerginliğinin zail olduğunu ve Sovyet gazetelerinde Romanya aleyhinde çıkan yazı (Devamu 8 inci sayfada)

İstanbul muhteliti dün Ankaralılara 1 - 0 yenildi

Oyun çok heyecanlı ve sür'atlı oldu, İstanbullular şanssızlık yüzünden bütün fırsatları kaçırdılar

İstanbul Muhtelit takımı Ankarada

Ankara 15 (Hususi) — Bugün kala - balık bir seyirci kütlesi önünde oynanan Ankara - İstanbul muhtelitleri ma - çımı 1-0 Ankara muhteliti kazanmış - tir. Hakem İhsanın idaresinde başlanan maça İstanbul şu kadro ile çıktı:

Cihad, İbrahim, Salim, Esad, Enver, Celâl, Melih, Hakkı, Şeref, Basri. Ankara muhteliti: Hilmi, Fethi, Şevket, Nusret, Hasan, Keşfi, Salim; Sa - lih, Arif, Ali Rıza, Orhan; Mustafa. (Devamu 8 inci sayfada)

Hergün

Tütün iktisadiyatımız

Yazan: Muhittin Birgen

Türkiye'nin en mühim ihracat maddesi tütündür. Hiçbir ihracat maddemiz yoktur ki Türkiye için tütün derecesinde mühim bir kıymet ifade etsin. Memleketin hemen her devrinde ve her türlü iktisadi hareketler ve istihaleler arasında daima kıymetini ve ehemmiyetini muhafaza eden Türk tütüncülüğü, hattâ Osmanlı imparatorluğunun parçalanmasından sonra, hattâ Türk tütünlerine rekabet edebilecek tütün istihsal sahalarının genişlemesine ve dört senelik Cihan Harbi esnasında tütün müşterilerimizden bazılarının kendilerini başka istihsal sahalarına almış olmalarına rağmen, Türk tütüncülüğünün Türk iktisadiyatında oynadığı rol eksilmemiş değil, artmıştır. Bundan on bir on iki sene evle nispetle tütün istihsalâtı Türkiye'de yeniden artmış, aynı müddet esnasında tedrici surette tütün müşterimiz çoğalmıştır. Bir adı Türk tütünü, diğer adı şark tütünü olan tütün kalitesinin en müsaid şartlarla istihsal edildiği bu topraklar, tütün sayesinde daima şenlik görmüştür; bu, çok doğrudur. Fakat, aynı zamanda, bu tütün mahsulü, vakit vakit buhranlar geçirir: Meselâ, 926 sıralarında bir kilonun otuz kurusa kadar satıldığı görülen tütün, bir aralık, büyük buhran esnasında, beş kurusa kadar düşmüştür. İstihsal şartları bakımından nazik olan bu mahsul, müstahsilini hem batırır, hem çıkarır. Tütün yüzünden, sade istihsal sahasında değil, ticaret hayatında da çok şenlik görmüş ocaklar bulunduğu gibi, bunların sönmüşleri de çoktur. Bunun için, tütün, Türkiye'nin ziraat ve ticareti tanzim edilmeğe en ziyade lâyık bir maddesidir. Onunla ne kadar uğraşsak, onun islah ve tanzimi uğrunda ne kadar maddî fedakârlıklara ve manevî zahmetlere katlansak yerinde olur.

★

Her sene bu mevsimde tütün müstahsilleri titreşirler: Büyük alıcı şirketler, mübayaat piyasasını bugünlerde açarlar. Her sene bu mevsimde müstahsil harıl harıl tütünleri satılığa hazırlarlar; masraf yaparlar, ambalaj malzemesi alırlar, tütünleri iptidai bir çeşitleme ameliyesinden geçirirler ve nihayet piyasanın açılmasına intizaren gâh ümidlere düşerler ve hayaller giririrler, gâh ta kötü kötü şayialar işiterek meys olurlar. Müstahsil muhitinde, bu, her sene geçen bir psikoloji dalıdır. Bu dalın arkasından piyasa açıldığı vakit, bazan görülür ki her şey güzeldir, pembedir ve piyasanın seması bulutsuz, mavidir. O zaman müstahsil tutunur, kuvvetlenir, kendisini müdafaa edebilir. Piyasa denilen o mahşer günü, o mukadderat meydanı bir kere bulutlu bir semanın altında kararlamaya başladı mı, artık her şey fena, her şey kara, kuvvetsiz, cansız ve düşkün olur: Panik! Ben İzmirde bulunduğum müddetçe bu paniği iki defa gördüm. İki defa, tütün mahsulü rezil oldu, müstahsil, onun istihsal için sarfedilen - emeğin değeri - yalnız paramın yüzde yirmi beşini bile alamadı!

Tütün müstahsilleri bu sene de endişeli günler yaşıyorlar. Bunun sebebinin zaha bile lüzum yok. Meydanda müşteri olarak kendilerine güvenebilecek unsur, ştedenberi bu memlekette tütün almaya alışmış olan bir sürü ecebi firmalarının ancak bir kısmıdır. Acaba, bunların açacakları piyasa tütün müstahsillerinin yüzlerini güldürecek bir mahiyette olacak mı? Acaba, bunların açtıkları piyasanın arkası işliyecek, tütün piyasasında laima müstahsil ile mübayaacının daima birbirlerini güler yüzle karşılayabileceğini temin edecek ticaret şartları teşekkül edecek mi?

Meydanda görülen şeylere bakılırsa, müstahsil bu hususta büyük ümidler beslemek uzaktır. O kadar uzaktır ki, geçen haberlere göre, müstahsil gelecek sene için istihsal hazırlıklarına başlamakta ereddü ediyor. Halbuki, her sene bu mevsimde adet gelecek sene için hazırlığına başlamayı emreder. Bu sene, henüz hareket alameti yoktur. Neden? Niçin? Özümlüdeki sene, her nevi mahsul için müşterinin bol, talebin fazla olacağı sevidir. Sulh te olsa, harb de olsa, bundan böyle birkaç sene, hiçbir mahsulün müşterisi bulmakta güçlük çekmeyeceği seneler olacaktır. Şu halde müstahsil neden ereddü ediyor? Niçin tereddü etmeli? Müstahsil endişededir ve tereddü ediyor; çünkü, bu senenin müşterisi itibale kararlıktadır, gelecek senenin müaddetleri itibarele tam bir kararlık içinde bulunuyor. O, kendi vaziyetini böyle öüyor, böyle görür, çünkü, kendisini u sahada tenvir edecek ve kendisine arımda bulunacak herhangi bir teşekkilden mahrumdur.

★

Ticaret Vekâleti, bu işlerle meşguldür. Yeni Ticaret Vekilimiz, tütün istihsal muhitinin âdetlerini de, endişe veya ümidlerini de çok iyi tanır. Yarın, öbür gün u sahada bir buhran çıkmaması için imdiden alınması elzem ve mümkün götünen bütün tedbirlere tevessül etmeğe arar vermiştir. Bu tedbirleri arayıp bulmak ve bunları meydana atmakla meşguldür. Bu suretle, ufukta kendisini göstermekte olan bir tehlikeyi vaktinde gö-

Resimli Makale:

≡ Kendi kendinizi biliniz ≡

Amerika gazeteleri Amerika milyarderlerinden birinin iki hususiyetini kaydediyorlar. Bu iki hususiyetten birincisi milyarderin bütün hayatında bir tek kadeh içki içmemiş olmasıdır, ikinci hususiyeti de eline bir defa olsun oyun kâğıdı almamış olmasıdır.

Amerika gazeteleri bu zata bu imsakinin sebebinin soruyorlar, aldıkları cevap basittir:

— Bir defa başlasam sonuna kadar gideceğimi bilirim de ondan, diyor.

Bir cemiyetin içinden geliş güzel yüz kişi almız, her birini ayrı ayrı tetkik ediniz, yüzde doksan dokuzunun müşterek bir kusur ile malûl olduğunu görürsünüz: Varlıklarının kuvvetli tarafı nedir, zâfları neden ileri gelir, bilmezler, bilmedikleri için de kuvvetlerinden istifade edemezler, kusurlarının önüne geçemezler. Kendi kendinizi bir muadele tetkik eder gibi dikkatle, itina ile, insafsız bir tahlil ile tetkik ediniz, istifade edersiniz.

SÖZ ARASINDA

Bu nefere dokunan Kızın kısmetli açtırmış:

Vaktile, daha ziyade «At sahibi» olduğunu göstermek isteyenlerin kapılmasına astıkları nalın yavaş yavaş mânâsı değişmiş ve bu demir parçası uğur âlameti olmuştur.

Gene İngilterede bir bahriye neferine dokunmayı uğur sayanlar vardır. Bilhassa evlenecek yaşta olan genç kızlar, bahriye neferine dokunmakla kısmetlerinin çarçabuk açılacağına adetâ iman etmiş bulunmaktadırlar.

rüp fırtınaya ve buhrana karşı önceden hazırlıklı bulunmak istiyor. Her taraftan darbe yiyerek zaten sakatlanmış olan müstahsiller âlemini, bir de tütün piyasasında dayak yemekten korumak, hükümetin vazifesidir. Hükümet te bu işle meşguldür. Acaba alınacak tedbirler, müstahsilin yüzünü güldürmeğe ve istihsal muhitinde ümid ve itimadın yeniden kuvvetlenmesine kifayet edecek mi? Belki eder, belki etmez; onu, sonradan görürüz. Bu gibi ahvalde, yumurta kapağı geldikten sonra tek el ile alınan tedbirlerin kifayet hadleri mahdud olduğunu şimdiden bilmemiz lâzımdır. Bunun için, bugünlük yapacağımız şey, hükümete bu sahada tam bir muvaffakiyet temenni etmekten ibarettir.

Fakat, eğer bu işlerin esashi surette islahı lâzımsa mutlaka bütün işlerimizin teşkilâtlandırılması lâzımdır. Tütün istihsal muhiti kooperatifleştirilmedikçe, tütün iktisadiyatımızın düzeltilmesi ihtimali yoktur. Bu çapta ve bu nezakette bir istihsal ve satış işi ancak teşkilât kuvvetile islah edilebilir. Bunun haricinde her tedbir, günü gününe itihaz edilen ve gâh mes'ud, gâh gayri muvaffak tedbirlerdir.

Tütün ziraatimizin kooperatifleştirilmesi kolaydır. İnhisar usul ve nizamlarının tütün ziraatinde yerleşmiş olan kaideleri bu istihsal sahasında esasen çok kuvvetli bir iznbat tesis etmiştir. Memlekette tesisini senelerdenberi müdafaa ettiğim ziraat Varan usulü, tütün ziraatinde, inhisar nizamları dolayısıyla, kendiliğinden teessüs etmiş bulunuyor. Bunun için geniş bir sermayenin de yardımına muhtac olan tütün işinde tarlaya bol kredi aktarılabilmesi ve bunun emniyet altında cereyan edebilmesinin temini gayet kolay bir iştir. Bütün bu şartlardan sonra, tütün istihsalının gayet mükemmel bir kredi ve satış teşkilâtına bağlanması gayet basit bir iş haline gelir.

Bundan on beş sene evvel Fransız re-

Hergün bir fıkra

Hesab yapıyorum

Hasis bir İskoçyalının karısı hastalanmıştı. Doktora götürdü. Doktor kadını uzun uzadıya muayene ettikten sonra; alelacele bir ameliyat yapmak elzem olduğunu söyledi. Hasis İskoçyalı cebinden bir defter bir de kalem çıkardı. Deftere bir takım rakamlar yazdı. Hesablar yaptı. Doktor merak etmişti:

— Ne yazıyorsunuz?

Hasis İskoçyalı cevap verdi:

— Hesab ediyorum. Bu karıdan boşanıp bir başkasını alsam mı daha ucuzca malolacak, yahud da bunu ameliyat ettirsem mi?

Ruzvelt yeni Bitaraflık kanununu İmzalarken

Resmimiz, tarihi her vesikadır. Amerika cümhurreisi Ruzvelti yeni bitaraflık kanununu imzalarken göstermektedir. Etrafında bulunanlar da Amerikanın kalbur üstü diplomatlarıdır.

Resmimiz, tarihi her vesikadır. Amerika cümhurreisi Ruzvelti yeni bitaraflık kanununu imzalarken göstermektedir. Etrafında bulunanlar da Amerikanın kalbur üstü diplomatlarıdır.

Ümid edelim ki bu noksan daha uzun müddet devam etmeyecektir.

Muhittin Birgen

1939 harbinin İlk İngiliz yaralısı

İngilizlerin cepheye yaralanan ilk askerlerinden biri de resmini gördüğümüz tumbul Tomi'dir. Hastabakıcıyı yanında çocuk gibi gösteren bu varda-kosta asker, yarasının ağırlığına rağmen süratle iyileşmektedir.

Amerikan ordusundaki disiplinden bir örnek

Disiplin bir ordunun temel taşıdır. Bir ordu, disipline ne kadar riayet ederse kuvvet ve kudreti o derece artar.

Amerikalılar, ordularının disiplinine fevkalâde dikkat eylemektedirler.

Anlatacağımız fıkra buna bariz bir delildir. Vak'a 1939 Haziranında Newyorkun sayfiyelerinden birine giden bir trende cereyan eylemiştir:

Bir asker trende sıcağın ferahlanmak için caketinin düğmelerini çözümlü, o sırada bir çavuş geçmiş ve nefer:

«— Ceketini ilikle! 217 nci maddenin D. fıkrasını unuttun mu? Ben çavuş Smith'im!» demiştir.

Gene o sırada kompartimanda bulunan bir adam çavuşun omuzuna vurmuş:

«Ben Major Carol! Ağzınızda pipo olduğu halde nasıl olur da emir verirsiniz? Nizamnamenizi ezberleyiniz. Dokuzuncu fasıl. M. kısım. 174 üncü fıkra!»

Gene bu sırada ihtiyar bir adam söze karışmış ve demiştir ki:

«Ben emekli sübaylardanam! Binbaşı Carol nizamnamenin K. fashının 31 inci maddesini hatırlar ise görür ki bir neferin huzurunda bir çavuşu muahaze eylemek yasaktır!»...

Sözün kısası

Zayıf tarafımız

E. Ekrem Tulu

Geçen günlerde Fransanın en müntezir haftalık mecmualarından biri birkaç sayfasını Türkiye'ye hasret ve tahsis etti. İnkılabımızın mes'ud semerelerini vermeye başladığından beri Avrupanın da Amerikanın da gözleri bizdedir. Eski ve yeni dünya matbuatı sık sık bizimle alakadar oluyor. Çünkü cihan efkârı umumiyesi Türk varlığının hayranı olmağa başladıkdan sonra bize dair mütemadiyen malûmat istiyor.

Hele son Ankara itilafını imza edip de sulh cephesini teşkil eden devletlerde el ve iş birliği etmiye karar verdiğimiz günden sonra hakkımızdaki alâka ve sevgi daha ziyadeleşti. Şimdi hafta geçmiyor ki İngiliz, Fransız, Amerika, hattâ uzak şark matbuatı bizden sayfalar dolusu bahsetmesin.

Lâkin bu yazıların ve onları süsleyen resimlerin ekserisi yanlış çıkıyor. Hâlâ müttetiklerimiz bizden bahsederlerken, yanılıp «Osmanlı» diyorlar. Hâlâ, ellerinde, Türkiye hakkında doküman olarak Piyerloti İstanbulunun fotoğrafleri ve mütefessih Osmanlı imparatorluğunun köhne vesikaları var.

Kabahat kimde? Şüphesiz ki bizdedir. Her koldan dev adamlarile ilerlemiş bulunan bizler, her nedense, propaganda cephemizi ihmal ettik ve zayıf birektik. Niçin? Bazılarımız: «Görünen köy kılavuz istemez!» diye düşündük. Bazılarımız da, propagandanın bu asırdaki ehemmiyetinden inadla tegafül ederek, buna harcanacak parayı israf saydık.

Ne yanlış hareket etmişiz! İşte bugün zeyyiesini değil amma, üzüntüsünü çekiyoruz. Halbuki biraz fedakârlıkla, inkılabımızın malûm olan azametini yabancılara biraz daha ilâm eder, kendilerine sahit malûmat verir, Osmanlı imparatorluğile, tarihten başka hiç bir alâkamız kalmadığını anlatarak Kemalizmin başardığı harikaların kıymetini bir kat daha onların nazarında tebarüz ettirirdik.

Zararın neresinden dönülse kâr olduğuna göre, şimdiden sonra olsun dış propagandamıza ehemmiyet ve hız vermeliyiz.

Matbuat müdüriyeti umumiyesinin elinde iyi geniş bir bütçe, ve arkadaşlarımız Vedad Nedim Tör'ün zamanında ciddi ve şuurlu emek verilerek hazırlanmış güzel dokümanlar vardır. Bunlar, müracaat beklemeden, Fransız ve İngiliz gazete ve mecmualarına hemen dağıtmek ilk ve faydalı bir adım olur.

Sonra, hiç değilse, dost ve müttetik devletlerin nezdlerindeki sefaretlerimizle birer matbuat müşavir veya atasesi terfik etmeliyiz. Meslekten yetişmiş, faal, dil bilir, cerbezeli böyle bir matbuat memurunun bulunacağı yabancı memlekette yapacağı hizmet pek büyüktür.

Balkan ittifakı Basın Birliğinin İstanbuldaki son toplantısında bu lüzumun üzerinde ehemmiyetle durularak, Balkan payitahtlarında birer matbuat atasesi bulundurulmasının hükümetlerden temenni edilmesine karar verilmişti.

Bu temenniye bizden başkaları nazarı itibara aldılar. Ankarada, Atınada, Belgradda, ve Bükreşte, diğer üç müttetiklerimizden birer matbuat mümesili vardır. Biz ise, hâlâ göndereceğiz.

(Devamı 8 inci sayfada)

TAKVİM

İKİNCİYEŞRİN											
Kısmi 1655			16			Arabi 1353			Kısmi 1939		
İkinciyeşrin 3			Resmî 1655			Kısmi 1939			Kısmi 9		
PERŞEMBE											
GÜNEŞ			Şevval			İMSAK					
S.	D.		S.	D.		S.	D.		S.	D.	
6	46		5	06		12	14				
1	55										
Oglo			İkinci			Akşam			Yatsı		
S.	D.		S.	D.		S.	D.		S.	D.	
V.	11	59	14	85	16	51	18	25			
E.	7	07									

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Atman radyosu dün akşam şöyle bir haber verdi:

«— Alman hükümeti son günlerde nüfus başına tevzi ettiği tereyağ miktarını artırmış, İngiliz hükümeti ise eksilt-

miştir, bugün Almanyada tevzi edilmekte olan tereyağ miktarı İngilterede tevzi edilmekte olandan mahsus derecede fazladır.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Fransada 8 nüfustan bir nüfus silâh altında

Fransızlar birçok fedakârlıklara katlanıyorlar

Fransız Maliye Nazırı, İngiliz radyosunda söylediği bir nutukta, yiyecek maddelerinin tahdidi başladığını, haftada iki gün sığır eti yenmediğini söylüyor

Londra 15 (A.A.) — Fransız maliye nazırı Paul Reynaud, İngiliz radyosunda verdiği bir nutukta, İngiltereye İngiliz maliye nazırıyle müşterek iktisadi ve mali tedbirleri görüşmeğe geldiğini ve John Simona gösterdiği güzel kabulden dolayı minnettar ve muğlak meselelerdeki vukufundan dolayı hayran olduğunu kaydettikten sonra, Nazi şeflerinin Avrupaya evveliminde tedhişe, sonra da tankla tahakküm etmekten başka bir hedefleri olmadığını bildirmiş, demiştir ki:

İşte bunun içindir ki yıllardanberi kudretli bir tayyare ve tank ordusu vücude getirilmesi lüzumunu kaydediyorum. İki sene evvel Almanyanan döndüğüm zaman vatandaşlarımıza şöyle demiştim: Acele ediniz ve silâhlanınız, daha şimdiden kanlı olmayan bir harbe girmiş bulunuyoruz.

Ve şimdi harb halindeyiz ve size şöyle diyorum: Düşmanımız müthiştir. Hara-retli hazırlıklar yapıyor. İstifade etmesini bilirsek, zaman bizimle mütteliktedir. Alman milletine zorla tahmil edilen fedakârlıktan üstün bir fedakârlığa katlanmamız lazımdır. Düşmanımız biz-zin kendisi kadar fedakârlık yapamıyacağımıza kanidir. Fakat aldanıyor. İn-

Belçikada silâhsız bitarâflığa karşı mücadele

Brüksel 15 (A.A.) — Filen silâhsız ve hıcbavor bir bitarâflık mefhumu ile mücadele etmek üzere, bazı şahsiyetlerin teşebbüsü ile bir millî istiklâl cemiyeti kurulmuştur. Eğer sulhü muhafaza etmek mümkün olmaz ve Belçikalılar, istiklâl-lerin müdafaası için harbetmek zarure-tinde kahlarsa, bu yeni teşekkül, sivil halkın maneviyatını askerlerin kahra-manlığına mütenasib bir seviyede tutmak vazifesini deruhde edeceklerdir.

Almanyanın sulh tavassutuna cevabı

Kopenhag 15 (A.A.) — Berlin Gewe Tidende gazetesinin Berlin muhabiri sulh teklifine verilen Alman cevabını, makine ile yazılmış bir buçuk sayfadın ibaret olduğunu haber vermektedir. Hükümdar-ların müphem oldukları sebeblere ve İngiltere ile Fransanın mesajlarına cevap teşkil eden bu vesikada, Polonya ile Çekoslovakyanın ihyası, Alman hayatı sa-hasının kaybedilmesi demek olacağı ve Almanyanın bu gibi şartları kabul edemeyeceği söylenmektedir.

Berlin 15 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Hariciye nazırı Von Ribbentrop bugün Belçika ve Holânda elçilerini ka-bul ederek, Belçika ve Holânda tekliflerinin, İngiliz ve Fransız hükümet-leri tarafından reddi üzerine, Alman hükümetinin de sulh teşebbüsünü kim kalmış telâkki etmek zarureti ile bulunduğunu Führer namına kendile-rine bildirmiştir.

Londra 15 (Hususî) — Almanya tara-fından Holânda ve Belçika hüküm-darlarının tavassut teklifine verilen red cevabı, bugün Fon Ribbentrop tara-fından Berlindeki iki devlet mümessillerine şifahan bildirilmiştir.

Diplomatik usullerine mugayir ola-rak Almanya tahriri cevap vermekten imtina eylemiştir. Holânda ve Belçika hükümetlerinin, vaziyeti tetkik etmek üzere yeni bir tatışarede bulunacakları anlaşılma-tadır.

İngiliz tayyarelerinin Almanya üzerinde uçuşları

Londra 15 — Havas ajansı bildiriyor: Son haftalar zarfında, İngiliz hava or-dusu tayyareleri, Almanya üzerinde de-vamlı keşif uçuşları yapmışlardır.

Alman avcı tayyarelerinin muhalefeti-ne rağmen, bu tayyareler, maksadlarına erişmişlerdir. Şehirler, limanlar ve as-kerî hedefler, hayati ehemmiyeti haiz te-ferruati yüzlerce fotoğraf halinde tesbit edilmiştir. Düşman tayyare istasyonları-nın 16 si ile Emden ve Hamburg şhir-lerinin fotoğrafları da alınmıştır. Tayya-recler, gayri müsaid hava şeraitine gö-güs gerekerek, bazan oksijen kullanmaya mecbur kalacak derecede yükselten uçarak, her türlü sitayişin fevkinde cesaret ve azim göstermişlerdir. Bu uçuşlardan her birinde katedilmiş olan mesafe en az bin üç yüz kilometredir. 45 Alman tayya-re karargâhının fotoğrafı da çekilmiştir.

Korkunc bir facia

Venezuellada petrol membarları tutuştu, bin kişi yanarak öldü

Marakaybo 15 (A.A.) — Venezu-ella - Marakaybo gölü üzerinde kâin Gunilla kolonisinde bir yangın çıkmış ve büyük bir âfet halini almıştır.

Yangın, bu küçük şehirdeki bir barda, bir gazolin lâmbasının patlama-sından çıkmıştır. Şehirde ikamet eden-lerin çoğu, civardaki petrol madenle-rinde çalışan işçilerdir. Az zaman son-ra bütün koloni alevler içinde kalmış-tır. Yüzlerce kişi ölmüştür. Ölülerin sa-yısı 500 veya 1000 olduğu söyleniyor. Yangın çıktığı esnada, kolonide üç bin-den fazla erkek, kadın ve çocuk vardı. Buradan kırk fersah uzakta bulunan vak'a mahalline, derhal sallarla itfaiye ve tahliye gönderilmiştir. Sathı kalın bir petrol tabakası ile örtülü olan Mara-kaybo gölü bir alev deryası halinde-dir. Gölün kenarında bulunan takriben 300 kulübe de derhal yanmıştır. Ateş, korkunç bir süratle büyümektedir.

Bir çok kişi ateşten kaçmak için, ken-dilerini alevler içinde göle atmışlardır. Gölün henüz ateş sırayet etmiyen bir noktadan, iki yüz kişi küçük bir vapur-la kurtarılmıştır. Yangını söndür-mek için yapılacak her teşebbüs bey-hudedir.

Rusya Norveçten de bir liman istiyormuş

Stokholm 15 (A.A.) — Sovyetlerle Fin-landiyalıların arasındaki müzakerelerin in-kıtaya uğraması İsveç efkârı umumiyesi-ni endişeye düşürmektedir. İsveç efkârı umumiyesi, Finlandiya körfezinde Rus-ların üssü bahri tesis etmelerinin İsveçin emniyeti için daimi bir tehlike teşkil edeceği mütaleasındadır. İsveç efkârı umumiyesinde uyanan en-dişenin ikinci bir âmil de Şimalokyanu-sunda daimi surette buzlardan âzâde o-lan limanın kendisine terkedilmesini Norveçten istemesidir.

Mütehassısların Maaşları

Ankara 15 (Hususî) — İktisad ve Ticaret Vekâletleri Mevesseseler bare-mi mucibince İcra Vekilleri Heyeti tara-fından tesbit edilmiş bulunan ihtisas mevkilerinin maaşlarını da tayin et-mektedir. İhtisas mevkileri ve bu mev-kiler için tesbit edilmekte olan maaş-lar önümüzdeki günlerde alâkalı mü-esseselere tebliğ edilecektir.

Pakır kralı öldü

Nevyork 15 (A.A.) — Bakır kralların-dan Murry Guggenhen kısa bir hastalığı müteakib 81 yaşında olduğu, halde bu sa-bah Nevyorkta vefat etmiştir.

(Telgraf haberlerimizin devamı 8 inci sayfamızdadır.)

Hitler vahşiyane bir harbe devam edecekmiş

Londra 15 (A.A.) — Royter ajansı bil-diriyor:

Berlinde hüküm süren kanaate naza-ran, Churchillin radyoda verdiği nutuk, Nazilerle müttelikler arasındaki ihtilâf-ların ancak harb yolu ile halledileceğine Hitleri ikna etmiştir.

Bundan sonra Hitlerin, bilhassa Bü-yük Britanyaya karşı, tasavvur edilebi-lecek en vahşiyane bir tarzda harbe de-vam edeceği şimdi tahmin edilmektedir.

Berlinde şu cihet te tebarüz ettiriliyor ki, Almanya, sulhün tesisine doğru müs-bet bir adım atamaz. Zira, Fransa ile İngilterenin Belçika - Holânda teklifine verdikleri menfi cevap karşısında Al-manya tarafından böyle bir teşebbüs, Al-manyanın boyun eğmesi manasını tazam-un eder.

Bir İngiliz gazetesinin mütaleası

Londra 15 — Evening Standard gaze-tesi, «Demokrasi kazanıyor» başlıklı, u-zun bir makale neşrediyor. Bu başmaka-lede hülâsaten deniliyor ki:

Şimdi Hitler hakikati keşfetti. Kraliçe Vilhelmina ile kral Leopoldun sulh teklifine verdiği cevabda, Hitler her hal-de, sulhün ancak fütuhattan vazgeç-tiği takdirde tesisi mümkün olacağını id-rah etmiş olsa gerektir. Nazi rejimi fü-tuhata istinad ettiğine göre, Hitler, Po-lonya, Çekoslovakya ve Avusturya millet-lerinin hürriyetini iade etmekte harbe devamı tercih eylemektedir.

Yani Hitler rejiminin mahkûmiyeti şarttır, zira bu bir diktatörlük rejimidir. Biz bu vaziyetten memnun olmalıyız. Çünkü Almanyanın zâfi bizim kuvveti-mizdir.

Harb tebliğleri

Paris 15 (A.A.) — 15 Teşrinisani sa-bah tebliği:

Gece mahdud bir faaliyet kaydedil-miştir.

Berlin 15 (A.A.) — «Umumî karargâh bildiriyor»:

Garb cephesinde mevzii topçu faaliye-tinden başka mühim hiç bir hâdise ol-mamıştır. İngiliz âmiralilik dairesi, bir İn-giliz muhribinin ziyaa uğramış olduğunu kabul etmektedir. Tahtelbahirlerimizden biri son günlerde 23 bin ton hacminde gemi batırmış ve bir gemiyi de zaptet-miştir.

İngiltere Kralı Polonya Başvekilline Bir ziyafet verdi

Londra 15 — Kral ve Kraliçe, Po-lonya Başvekilli General Zigorsky şe-refine bugün bir öğle ziyafeti vermişlerdir. Ziyafette Polonya hariciye na-zırı ile Lord Halifax da hazır bulun-muşlardır.

Almanya ile Yugoslavya arasında malî müzakereler başlıyor

Belgrad 15 (A.A.) — «Havas»: Yakında Belgradta Almanya ile Yu-goslavya arasında malî müzakerelere baş-lanacaktır. Söylenildiğine göre Almanya, Yugoslav devletinin tevarüz ettiği Bos-na Herseğe harbden evvel Almanya tara-fından yapılan ihracat meselesini ortaya atmağa çalışacaktır.

İtalyanın 35 bin tonluk zırhlısı

Roma 15 (A.A.) — 35 bin tonluk yeni İmpero zırhlısı bu sabah denize in-dirilmiştir.

Çemberlayn iyileşti

Londra 15 (A.A.) — Çemberlaynin sıhhati düzelmektedir. Başvekil, kabine içtimana tekrar ri-yaset etmiştir.

Bir Yunan gemisi battı

Londra 15 (A.A.) — Royterin ver-diği bir habere göre Corias isimli bir Yunan gemisi bugün İngilterenin ş-i-malî şarkî sahilinde batmıştır. 22 ki-şiden mürekkebe olan tayfa geminin tahliye sandalları vasıtasıyla kurtu-rulmuştur. Corias'ın batmasına sebep yarı yarıya su dışında bulunan diğer bir gemi enkazına gece karanlığında çarpmasıdır.

Siyaset ALEMİNDE

- Harb devam edecek
- Almanya Felemenge teminat verdi
- Fin - Rus münasebatı

Yazan: Selim Ragın Emec

Bugünkü ahval içinde sulh yapma-nın kendimizi aldatmak ve bir ne-vi mütareke aktetmek demek olacağını iddia edip kendileri rahat köşelerinde o-turarak harbin devamı lehinde mütalea beyan buyuran zevat memnun olabilirler. İstekleri yerine geliyor. Çünkü:

Felemenk kraliçesi ile Belçika kralının sulh teşebbüsüne İngiltere ve Fransa tara-fından verilen cevapları ağır bulan Al-manya, bu şartların müzakere mevzuu olamayacağını beyan ve sulh müteşebbis-lerine teşekkür ederek tavassutlarını reddetmiştir. Binaenaleyh şimdilik mu-harebe devam edecektir.

Almanyanın Belçika ve Felemenk üze-rinde tazyik yaptığı ve bundan da bu iki memleketin de-ğil-se bile bunlardan Felemenğin behe-mahal bugünlerde istilâ edilip İngil-

tereye karşı tertib olunacak hava taarruzlarında bir üs gibi kullanılacağına dair ısrarla ortaya atılan iddialar, şimdilik tahakkuk edeceğine benzemez. Çünkü bu şayialar karşısında haklı olarak kuşku-lanan Felemenk efkârı umumiyesini tes-kin etmek lüzumunu duyan Almanya, böyle bir taarruz fikri olmadığı hakkın-da Felemenk hükümetine teminat ver-miştir.

Fakat vaziyet karışık, ahvalin inkışaf seyrini tayin etmek te kolay olmadığı için, mezkûr memleket, diğer bir çokları gibi hazırlıklı bir vaziyette bulunmayı mı reccah görmektedir. Askerî bir icab ola-rak böyle bir taarruz yapılır mı? Bir şey söylenemez. Fakat yüzde yüz bir netice vermeyecek olan bir taarruz kıyam et-menin, bilhassa bu taarruzun yapılması yüzünden, dünya efkârında hâsil edece-ği aksülâmelden dolayı, buna, mutlak surette tahakkuk edecek bir vakâ ola-rak bakılamaz. Bu sebebledir ki Alman-yanın verdiği teminatın samimi olduğuna mantıkan inanmak lâzım geliyor.

Finlandiya ile Sovyet Rusya arasındaki münasebetler hâlâ gergin olmakta berde-vamdır. Çünkü Fin-landiyalıların, Sov-yet Rusyanın ta-leblerinden bir

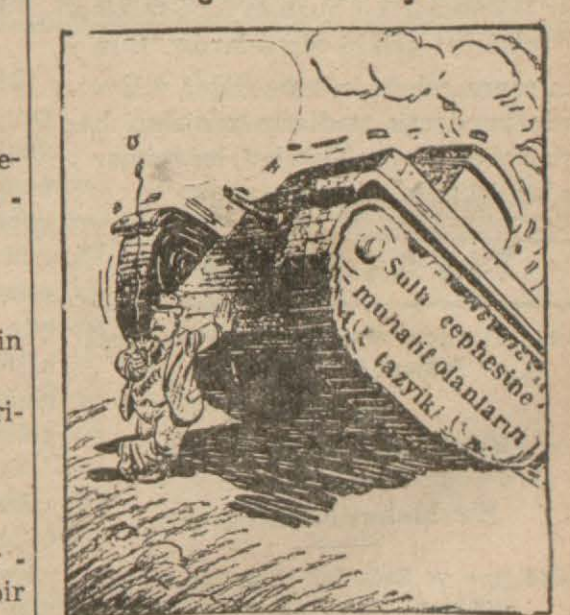
kısmını kabul etmiş, bilhassa Sovyet Rusyaya karşı Finlandiyanın bir nevi Majino hattı sayılan müstahkem mevki-i Sovyet Rusyaya devretmekten imtina etmişlerdir. Bu hal, müzakerelerin inkı-tana vesile olmuştur. Rusların, şimdilik bir askerî hareket yapmaları beklenmi-yorsa da isteklerinden vazgeçtikleri hak-kında da hiçbir tebliğleri yoktur. Vazi-yet, o cephe de intizarı emrediyor.

Selim Ragın Emec

Almanlar bir Finlândiya vapurunu müsadere ettiler

Helsingfors 15 (A.A.) — Bir Alman harb gemisi Aland adaları civarında, İn-giltereye gitmekte olan «Yessie» isimli de-ki Fin vapurunda araştırmalar yapmış-tır. «Yessie» Hamburg limanına götürül-müştür.

Amerikan karikatüristine göre bugünkü Türkiye

Bu karikatür bir Amerikan mecmua-sında çıkmıştır. Altında (Dün Avrupanın hasta adamı denen memleket) ibaresi vardır. Karikatür, ecnebi san'atkarların eserlerinde Türkü bugünkü kıyafetle çizmeye başladıklarını göstermesi itibari-le de şayanı dikkattir.

Şehir Haberleri

Köy okulları hakkında bir talimatname hazırlandı

Sınıf adedleri artırılan köy okullarında programın tatbik şekli alâkadarlara bildirildi

Maarif Vekâleti, geçen Temmuz ayında Ankara'da toplanan maarif şurasında verilen karar mucibince sınıf adedleri artırılan köy ilk okullarında programların ne şekilde tatbik olunacağı hakkında bir talimatname hazırlamış ve alâkadarlara göndermiştir.

Bu talimatnameye göre köy okullarında dersler şöyle olacaktır: Bu okullarda yalnız birinci sınıf bulunduğundan her gün, üç saat kültür dersine, bir saat ziraat ve iş olmak üzere haftada 24 saat tedrisat yapılacaktır. Yalnız bir sınıf mevcut tek öğretmenli köy okullarında geçen yıl birinci sınıftan geçmiş olan talebe ile ikinci sınıf ve bu yıl okula çağına girmiş talebe ile de birinci sınıf teşkil olunacaktır. Sınıflardan biri öğleden evvel, diğeri öğleden sonra olmak üzere, her sınıfta günde üçer saat kültür dersleri ve birinci sınıfta haftada iki gün, ikinci sınıfta da üç gün birer saat emelî ziraat ve iş tedrisatı yapılacaktır.

İki yıl önce açılmış olan tek öğretmenli köy okullarında ikinci ve üçüncü sınıf mevcudları ayrı ayrı bir dershaneyi dolduracak sayıda olduğu takdirde bu yıl

yalnız bu iki sınıftan biri öğleden evvel, diğeri öğleden sonra faaliyette bulunacaktır. Bu vaziyette öğretmen, ancak ikinci ve üçüncü sınıflar mevcudunu idare edebilecek durumda kalacağından, bu okullara birinci sınıf için ayrı bir öğretmen veya eğitmen verilecektir. Ziraat ve iş öğleden evvelki sınıfta haftada iki gün, diğer sınıfta ise haftada üç gün birer saat tatbik edilecektir. Talebe sayısı az olduğu takdirde birinci sınıf başı başı, ikinci ve üçüncü sınıflar da bir arada olmak üzere ders yapılacaktır.

Bu yıl dördüncü sınıf bulunan ve tek öğretmeni olan okullarda, talebe sayısının vaziyetine göre dershaneler birleştirilip ayrılabilir. Talimatnamede her ihtimal ayrı ayrı zikredilmiş ve ona göre öğleden evvel ve sonraki tedrisat tesbit olunmuştur.

Tek öğretmenli ve beş sınıflı köy okullarında talebe mevcudu bir dershaneye sığabilecek sayıda olduğu takdirde, bu sınıflar birleştirilecek bir grup halinde, ikinci devre sınıfları da diğer bir grup halinde tedrisata tâbi tutulacaktır.

Öğretmenlerin ders saatleri hakkında yeni bir karar verildi

Maarif Vekâleti yeni ders yılı başından itibaren tatbik edilen tedrisat şekline göre muallimlerin mecburi ders saatleri hakkında yeni bir karar vermiştir. Yeni tedrisat sistemine göre orta tedrisat müesseselerinde öğretmenler haftada ancak 24 saat ders okutabileceklerdir. Öğretmenlerin resmi vazifelerinde kabul edilen ders miktarı liselerde 15, orta okullarda 18'dir. Bazı öğretmenler mecburi saatlerini resmi okullarda bu suretle tamamladıktan sonra azami çalışma olan 24 saatlerini doldurmak üzere hususî okullarda ders alabilmekte idiler. Maarif Vekâletinin öğretmenlerin mecburi ders saatlerine ilâve olarak eklediği öğleden sonraki müzakere saatleri, öğretmenlerin haftalık azami ders saatinin de artmasını icab ettirmiştir.

Bu vaziyet üzerine Maarif Vekâleti, öğretmene öğleden sonra ilâve edilen müzakere saatinin haftalık azami ders miktarı olan 24 saatle alâkası olmadığını, öğretmenlerin azami ders saati olarak gene 24 saat ders alabileceklerini alâkadarlara bildirmiştir.

Bu bayram alışveriş çok hâzretli oldu

Bayram münasebetiyle şehirde mühim ticarî faaliyet olmuş, bilhassa giyecek eşya, oyuncak, şeker, pasta ve tuhafiyeler satan dükkanlarda yapılan alışveriş mühim bir yekünü bulmuştur.

Bu arada esnafın fiyatları yükseltmesi ne ve pazarlık yapılmasına meydan bırakılmak üzere belediye teşkilâtı ve ticaret kontrolörleri tarafından teftişler yapılmıştır. Buna rağmen birçok yerlerde halkın rağbetini celbeden malmemeye yeniden bazı zamlar yapıldığı tesbit edilmiştir.

Bayram münasebetiyle Anadolu ve Trakya'ya mühim miktarda manufatura, yünü ve pamuklu mensucat, kundura vesair deri mamulâtı sevk edilmiştir. Topancı ve perakendeci arasında yeniden kredi muamelâtı da başlamış olup, bunda bankaların ticarî krediyi tekrar tesis etmeleri de âmil olmuştur.

Toplantılar :

Eminönü Halkevinde temsil

Eminönü Halkevinde: Evimiz Temsil Şubesi, 17 İkinciteşrin Cuma ve 18 İkinciteşrin Cumartesi saat (20,30) da Çağaloğlundaki Merkez salonumuzda Ateş piyesini temsil edecektir.

Beyoğlu Halkevinde konferans

Beyoğlu Halkevinde: 1 - 16/11/939 Perşembe günü saat 18 de Evimizin Tepebaşındaki Merkez binasında Doktor Bay Nihat Reşat Belger tarafından «Mide, barsak ve karaciğer» mevzuunda mühim bir konferans verilecektir.

Şişli Halkevinde konferans

Şişli Halkevinde: 17/11/939 Cuma günü saat 21 de Halkevimizde Ziraat mütehassısı, muallim Lütfi Arif tarafından (Salon çiçekleri) mevzuunda bir konferans ve gösterit şubemiz tarafından da bir temsil verilecektir.

Parti nahiye kongrelerine devam ediliyor

Cumhuriyet Halk Partisi nahiye kongrelerine devam olunmaktadır. Parti, ocağ ve nahiye azınlıkları için namzed göstermemiştir. Kaza idare heyetleri intihabı da aynı tarzda yapılacaktır.

Mahkemelerde Dün suçlusu ve şahidleri sabıkalılardan mürekkep bir davaya bakıldı

Sokakta bağırıp çağırın ve karakolda zabıta hakaret eden suçlunun tevkiğine karar verildi

Dün cürmü meşhud nöbetçisi bulunan asliye 4 üncü ceza mahkemesinde, hem suçlusu, hem de şahidleri sabıkalılardan mürekkep bir sarhoşluk ve zabıta tahkir hâdisesinin duruşması yapılmıştır.

Suçlu kantarcılık yaptığını söyleyen Kadri Korataş isminde 40 yaşlarında bir adamdır. Kadri, bayram münasebetiyle evvelki akşam biraz içip eğlenmek istemiş, fakat şarabı fazlaca kaçırdığından aşırı derecede sarhoş olmuştur.

Bundan sonra Eminönünde yıkıla yıkıla dolaşmaya ve halkı iz'at etmeye başlayan sarhoş, bir aralık tütüncü Fağın

dükkanına giderek, tütüncü ile yoktan bir kavga çıkartmıştır. Nihayet polisler Kadriyi yakalayarak, karakola götürmek zorunda kalmışlardır.

Karakolda da zabıta memurlarını vazife sırasında tahkir eden sarhoş, her iki suçtan dolayı adliye sevk edilmiştir.

Vak'a sırasında muhtelif vesilelerle karakolda bulunan bir alay sabıkalı da dün şahid sıfatıyla mahkemede dinlenilmiştir.

Hâkim, isticvabı müteakib maznun Kadriyi tevki etmiştir.

RADYO

An' ara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kes. 20 Kw.

PERŞEMBE 16/11/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Yeni eserler. Çalanlar: Cevdet Çağla, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay. Okuyanlar: Mustafa Çağlar, Safiye Tokay 13.30 - 13: Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.) 18: Program. 14.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo caz orkestrası) 19: Konuşma (Ziraat saati) 19.15: Türk müziği. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay. 1 - Okuyan: Semahat Özdenes, 1 - Nuri Halli Poyraz - Hüseyin şarkı: (Artık yetişir.) 2 - - Hüseyin şarkı: (Sevdiğim cemalin çünkü göremem.) 3 - Refik Fersan - Hüseyin şarkı: (Birkacı birleşerek.) 2 - Okuyan: Sadı Hoşses. 1 - Kâzım Uz - Hicaz şarkı: (Gamla kıymettari ömrün.) 2 - - Hicaz şarkı: (Hesretli ruymün.) 3 - Refik Fersan - Hicaz şarkı: (Ohanda biricik sevdiğim sensin.) 3 - Okuyan: Meharet Sağnak. 1 - Musa Süreyya - Hüzüm şarkı: (Sen sanki baharın güllücsün.) 2 - Yesari Asım - Hüzüm şarkı: (Yine kalbim taşar ağlar.) 3 - Zekâ Dede - Hüzüm şarkı: (Ey hüsnü cemal.) 20: Türk müziği: Halk türküsü. 20.15: Konuşma (Doktorun saati) 20.30: Türk müziği (Fasıl Heyetli) 21.15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Asım) 1 - Heinrich Strecker: Kalbinin sahibisin. 2 - Heinz Reinfeld: Eve gel, yavrum. 3 - Eduard Künneke: Lady Hamilton operetinin jotpurisi. 4 - Emme-rieh Kalmann: Hollandalı kadın operetinden jotpurisi. 5 - Zieher: Karnaval çocukları (Vals) 6 - Rubinsteln: Kostümlü Balo süitinden: Toreador ve Endülüs. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Plat.) 22.20: Müzik (Küçük Orkestra - Yuharıdaki programın devamı.) 22.35: Müzik (Chopin'in piyano eserleri - Pl.) 23: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

Her gün yalnız kısa dalga 31,7 m. 9465 ke/s postamızla nesredilmekte olan yabancı dillerde haberler saatleri aşağıda gösterilmiştir:

İranca > Saat 13,00 ve 18,45 de
Arapça > 13,15 ve 19,45 de
Fransızca > 13,45 ve 20,15 de

ÇENBERLİTAŞ SİNEMASI

Pek yakında: Açılış şerefine iki büyük film birden

Hududlar Tehlikede

MIREİLLE BALIN, ERİCH VON STOHEİM

Vazife uğrunda zevcesini ihmal eden bir zevcin romanı

GASPARONE

MARİKA ROKK

Gözler kamaştırıcı dekor - zengin bale - muhteşem sahnelerile büyük mizansenli operet

Filmimizi görenlerin hep bir ağızdan söyledikleri tek bir cümle BÜGÜNE KADAR GÖRÜLEN TÜRKÇE FİMLERİN EN MÜKEMMELİ

TOSUN PAŞA

Yalnız İPEK sinemasında birkaç gün daha gösterilecektir.

İlaveten: Ebedî Şefimiz vefatının birinci yıldönümü münasebetiyle ANKARADA yapılan merasim.

Müteferrik:

Bir heyet bugün limanda tetkikata başlayacak

Birkaç gün evvel Münakalât Vekâleti tarafından şehrimize gönderilen heyet bugünden itibaren limanda tetkikat yapmağa başlayacaktır.

Heyet; bilhassa yolcu salonu işleme meşgul olacak, salonun yılbaşına kadar ikmal için alâkadarlara icab eden direktifleri verecektir.

Yolcu salonunda hamalların kıyafetleri meselesi de liman işletme direktörlüğü tarafından gözönünde tutulacak, daha emeniblerle temas halinde bulunan hamallara daha iyi elbiseler verilecektir.

Almanyadan dört elektrik mütehassısı geldi

Elektrik idaresinin Silâhtaragadaki fabrikasına ilâve edilecek yeni tesisat için Almanyadan çağırılan mütehassıslardan mürekkep dört kişilik bir heyet, dün sabah sempron ekspresile şehrimize gelmiştir. Heyet, Silâhtaragadaki elektrik fabrikasında şehrin elektrik ihtiyacını tamamlama görevi için vücutte getirilmiş olan yeni büyük elektrik kazanının montajını yapacaktır.

Şehir işleri:

Dolmabahçe stadının etüdleri hazırlandı

İtalyan mimarı Viyeti Viyoli, Dolmabahçe stadi hakkındaki etüdlerini ikmal etmiştir. Bu haftadan itibaren mütehassıs mimar, stadın şartnamesini hazırlayacaktır.

Mimarlarımızdan Fazıl ve Şinasi stad inşaatına aid malûmat edinmek üzere Viyoli'nin yanına verilmişlerdir. Her iki mimar bu hususta kâfi miktarda malûmat sahibi olmuşlardır. Bundan sonra şehrimizde ve diğer vilâyetlerde yapılacak stadların projeleri hazırlanırken Nafia Vekâleti bu mimarlardan istifade edecektir.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Şermin

İstiklâl caddesi komedi kısmı akşam saat 20,30 da

Bir Muhasib Aranyor

Rağid Rıza ve Sadı Tek Tiyatrosu bu gece Beşiktaş (Gürel) Sinemasında

Üvey babam

Halk Opereti bu akşam Eski Çağlıyanda saat 21 de

Git Kal Oteli

Yazan: M. İbrahim
*azar: Matine 16 12

Poliste:

Trene atlayan bir amele düşüp yaralandı

Pendikten Kartala gelmekte olan banliyö trenine bilef almadan atlamak isteyen amele Mustafa müvazenesini kaybederek düşmüş, başından yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

7 yaşında bir çocuk motosiklet kazasında yaralandı

Alâettin adında bir şahsın kullanmakta olduğu motosiklet dün Ankara caddesinden hızla geçmekte iken 7 yaşlarında Aron isminde bir çocuğa çarpmıştır. Aron vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmış ve tedavi edilmek üzere Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Kazaya sebep olan Alâettin hakkında takibata başlanmıştır.

Bir deniz hırsızı yakalandı

Bir suçun faili olup zabıtaca aranmakta olan sabıkalı deniz hırsızlarından Yaşar, dün Beyoğlundaki saklandığı bir evde yakalanmıştır.

Yaşarın üzerinde bir de saldırma zühur ettiğinden, bu hususta da hakkında takibata başlanmıştır.

Genç bir kadın kuyuya düştü

Üsküdar'da Selimiyyede Cami sokağında 2 numaralı evde oturan Ayşe adında genç bir kadın mutfakta işleme meşgul olurken, dikkatsizlik neticesinde ağız açık bulunan kuyuya düşmüştür.

Kadın etraftan yetişenlerin yardımıyla kurtarılmışsa da, muhtelif yerlerinden yaralanmış ve bir hayli de su yutmuştur. Ayşe tedavi edilmek üzere Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Kültür işleri:

Mekteb doktorları hakkında bir talimatname yapıldı.

Maarif Vekâleti, mekteb doktorlarının vazifeleri hakkında alâkadarlara yeni bir emir göndermiştir. Vekâlet bu yeni emirle doktorların vazifelerini yaparken mevcut talimatnamelere uygun hareket etmelerini istemekte ve mekteb müdürlerinin doktorların her gün kaç saat mektebde bulunacaklarını tesbit ederek, iş cedvellerinin Birincikânun başından evvel Vekâlete gönderilmesini bildirmektedir.

Doktorlar tesbit edilen muayene saatlerinde hasta bulunan muallimleri, talebeleri ve müstahdemleri muayene edecekler, ayrıca haftanın muayene günlerinde talebenin senelik muayenelerini yapacaklar ve sıhhat fişlerini dolduracaklardır. Doktorlar yatılı mekteplerde işleri ile yakından alâkadar olacaklar, yemeklerin cinsi, temizliği, pişirme tarzları ile meşgul olacaklar ve bilhassa mutfakları sıkı bir şekilde kontrol edeceklerdir.

AKDENİZİN TARİHİ

Akdeniz hâkimiyeti için 2.000 yıldanberi cereyan eden mücadele

Akdeniz dünya medeniyetinin bir başlığı sayılır. Yer yüzünde iz bırakmış bütün eski medeniyetler, Akdeniz çevresinde yetişti. dünyaya hükmeden imparatorluklar Akdeniz çevresinde kuruldu. fakat bütün bunlardan maada Akdenizin bizim için başka bir hususiyeti vardır: Akdeniz yıllarca Osmanlı İmparatorluğunun bir gölü olarak sayıldı. fakat Osmanlı İmparatorluğu çöktükten sonra da Akdenizin bizim gözümüzdeki kıymeti azalmadı. çünkü Akdeniz bugün de gölümüz değilse bile, başlıca denizlerimizden biridir. En mühim limanlarımız Akdenize açılır. arazimizin en mûhibit kısımları Akdeniz kıyılarında.

Akdenizin bize göre olan hayatı e-hemmiyetini daha iyi anlayabilmemiz için, Akdenizin muhtelif milletlerin tarihinde oynadığı, Akdeniz etrafındaki mücadeleleri bilmemiz lâzımdır.

Akdenizin sathı, 2,965,900 kilometre murabbaıdır. Akdenizin, çok eski zamanlardan beri büyük bir ekonomik ehemmiyeti vardı. Devir devir, Finiklilerin, Mısırlıların, eski Yunanlıların, Kartacalıların, eski Romalıların ticaret gemileri Akdenizde mekik dokudu. Da ha gözü pek gemiciler, Hellepont (şimdiki Karadeniz boğazı) tarikle Karadenize, ve garbde de Cebelitarika kadar uzanırlardı.

Milâddan önce III üncü asırda, Akdenizin garbinde, iki büyük rakibi: Romalılarla Kartacalıların menfaatleri çatışmağa başladı. Nihayet Romalılarla Kartacalıların arasında vukua gelen üç esaslî muharebe (Milâddan önce: 241-264, 201-218, 146-149) Kartacalıların mahvını mucib oldu. Biraz olsun tarih bilenler, Kartaca muharebelerini, ve Kartaca şehrinin muhasarası esnasında, kadın-erkek Kartaca halkının gösterdiği cesaret ve fedakârlığı çok iyi hatırlarlar.

Kartacanın mahvından sonra, Akdenizin garbindeki bütün ticarî ve stratejik yollar mutlak olarak Romalıların hâkimiyetine geçti.

Orta çağların sonlarına doğru Akdenizde çarpışan en esaslı iki kuvvet, Venediklerle Cenevizliler oldu.

XV nci yüz yılda, Afrikanın cenubunu dolayarak Hindistana giden doğru yolun keşfedilmesi üzerine, Akdeniz ticareti bir hayli azaldıysa da, Akdeniz hâkimiyeti etrafındaki mücadele bir türlü bitmedi. Osmanlı İmparatorluğu birkaç asır imtidadınca Akdenizin yegâne hâkim devleti oldu.

Avrupanın Kolonyal devletleri, Akdeniz kıyılarındaki Afrika topraklarını ve stratejik noktaları ellerine geçirerek yeni koloniler elde etmek için birbirleriyle şiddetli bir rekabete girdiler. bu

YAZAN

Hasan Âli Ediz

Yeni müstempleke yarısı, emperyalist devletler arasında esasen mevcut olan rekabeti bir kat daha şiddetlendirdi. Hele 1869 yılında Süveyş kanalının açılışından sonra bu rekabet büsbütün arttı.

Nihayet Fransa, uzun muharebe ve mücadelelerden sonra, Afrikanın şimalindeki müstakil Arab beyliklerini, sahilden içlere doğru atarak, esaslı bir surette buralara yerleşti. Fransanın bu aldığı yerlerden Cezayirin mesahası, 577.200 kilometre murabbaı, nüfusu da 6.553.000 di. 1881 senesinde Tunus Fransanın himayesine girdi. Tunusun mesahası, 717.000 kilometre murabbaı, nüfusu da 2.410.000 di. Fas, 1912 senesinde Fransanın himayesine girdi. Fasm mesahası, 415.000 kilometre murabbaı, nüfusu da 4.229.000 idi.

Fransanın, Afrikanın şimalinde ele geçirdiği bu müstemlekelerin ekonomik ehemmiyetleri bir hayli büyüktü. Bu yerlerin başlıca ihracatı: Buğday, tütün, meyva, zeytin yağı, ve muhtelif fosfatlardı. Buna mukabil bu yerlerin Fransadan çektiği şeyler: Manifatura eşyası, madenî eşya, makine ve sairlerdir. Bundan başka Fas, Cezayir ve Tunusun Fransa için bir başka ehemmiyeti daha vardır: Buraları, Fransanın «renkli asker» membalarından biri sayılmaktadır.

Afrikanın şimalindeki İspanya müstemlekesi, İspanya Fasından ibarettir. Burasının mesahası 104.600 kilometre murabbaı, nüfusu da 600.000 kadardır.

Cebelitarıkın tam karşısında 380 kilometre murabbaında bir saha tutan ve 72.000 nüfusu olan bir muntaka da bey nelmiledir. Almanya da Fasa göz koymuş ve fiilî hareketlere bile geçmişti. Az kalsın bir dünya harbi kopmasına ramak kalmışken bu hâdise 1914 yılında akdedilen beynelmülî konferansla tatlıya bağlanmıştı.

Diğer emperyalist devletlerden geri kalmak istemiyen İtalya da, 1911 yılında ansızın Garb Trablusuna asker ihraç ederek Osmanlı İmparatorluğu ile harbe tutuşmuş ve 1912 yılında buralarını tamamen ele geçirmişti. Libya namı altında birleşen Garb Trablus ve Bingazinin mesahası 1.906.000 kilometre murabbaı, nüfusu da 1.000.000 kadardır. Ekonomik bakımdan Libya pek de mühim bir rol oynamaz. Çünkü nüfusunun azlığı dolayısıyla bir ihracat pazarı rolü oynayamadığı gibi ham madde pazarı olarak da bir kıymet ifade etmez.

Mısır hâkim olmak için İngiltere i-

le Fransa arasındaki mücadele geçen asrın ilk yıllarında başlamış ve 1904 senesinde İngilterenin kat'î galibiyetiyle neticelenmiştir. Bu suretle İngiltere, gerek ekonomik gerekse stratejik bakımdan dünya ölçüsünde mühim bir rol oynayan Süveyş kanalının da fiilî sahibi oldu.

İngilterenin burada eline geçen arazinin mesahası 1.003.600, nüfusu da 14.200.000 di. Bu araziden 39 bin kilometre murabbaındaki saha ekilip biçilmeğe faydalı olup, bilhassa pamuk zeriyesi için kullanılmaktadır. Yalnız 1932 senesinde Mısır limanlarını ziyaret eden 8017 geminin mecmu tonajı 29.979.000 tutmakta idi.

Mısırın cenubunda, İngiliz-Mısır Sudanı bulunmaktadır. Burası, Fransızlarla yapılan uzun mücadelelerden sonra 1899 senesinde İngilterenin nüfus muntakasına girdi. İngiliz - Mısır Sudanının mesahası 2.620.000 kilometre murabbaı, nüfusu da 5.600.000 dir. Sudanın ekilmeğe müsaid bütün arazisi, hemen hemen kâmilan pamuk yetiştirilmesine tahsis edilmiştir. 1933 yılında buradan ihraç edilen pamuğun tutarı 1.402.000 İngiliz lirası kıymetinde idi. Bundan maada Sudan, dünyanın başlıca zambak ihracatçısıdır. 1933 yılında yalnız Sudandan istihsal edilerek ihraç edilen zambak miktarı 1.393.000 İngiliz lirası kıymetinde 17 bin tondur.

1914.18 dünya harbine kadar Akdenizin sağ kıyıları Osmanlı İmparatorluğunun elinde idi. 1914 dünya harbinde muzaffer çıkan İngiltere ve Fransa buralarını paylaştılar. Mecmu mesahaları 137.000 kilometre murabbaı, ve nüfusları 3.600.000 tutan Suriye ve Lübnan Fransanın; mesahası 26.200 kilometre murabbaı ve nüfusu da 1.035.000 olan Filistin de İngilterenin hissesine düştü.

Akdenizde bir müddet bu vaziyet devam ettikten sonra, İtalyanın eski Şarkî Roma İmparatorluğunu yeniden ihya etmek teşavvurları, Akdeniz üzerindeki hâkimiyet için cereyan eden mücadeleyi tekrar şiddetlendirdi. Bilhassa İtalyanın Habeshistanı ilhaki, bundan iki yıl önce, Akdeniz yüzünden bir dünya harbinin patlamasına sebebiyet verecekti.

İspanyada cereyan eden vatandaş harbinde, muhtelif devletlerin gösterdikleri alâkayı, gene Akdeniz rekabetine izah etmek lâzımdır.

Bugün Akdeniz, İngiltere, Fransa ve müttefiklerinin mutlak hâkimiyeti altındadır. İngiltere, Fransa, Türkiye arasında akdedilen son itilâfname de bu vaziyeti bir kat daha kuvvetlendirmiştir.

Hâdiseler Karşısında

Kömür bulamayınca

— Yahu kömür bulunmuyor.
— Bulunuyor amma güç.
— Ben kok aldım memnun değilim.
— Benim kömürçüye sömük gelmiş, bir aydır bekliyorum.
— Ben bir kömürçüye gittim. Tonuna yirmi dört lira istedi.
— Hemen alsaydın.
— Alacak oldum, meğer ben yirmi dört lirayı verecektmişim, o da kömür gelince evime gönderecektmiş.
— Kömür geldiği zaman yirmi dört lirayı verir bir ton alırım, deseydin.
— Onu da dedim amma, adam güldü. O zaman hava alırsın, dedi.

Bütün bunları ben ve evim halkı dinlemiştik.
— Bari biz odun alalım!
Dedin. Karım biraz düşündü:
— Acaba ısıtır mı?
Çocuğum, henüz yakıldığını görmediği bir şey olduğu için:
— Odun al baba!
Diye ısrar etti. Annem gözlerini kapadı.

Doğrusunu isterseniz, senelerdir çini sobanın hasretini çekmekteyim. Onun yanışı hiç bir şeye benzemez. Hizmetçi işin kolayını tercih ettiği için annemden tarafa çıktı.

— Odunun temizliği vardır. Bir kibrit çakınca parlayıverir.
Ekseriyet, odunu tercih ediyordu. Hizmetçiye sordum:
— Bizim çini soba nerede?
— Çini soba mı?
— Çini soba dedim ya!
— Ha sahi vardı.
— Yok olmadı ya, geçen sene dört liraya satacaktık kimse almadı.

— Ha o mu?
— Ha o!
— Parça parça!
— Ne dedin, tabak, bardak kırığın yetiştiriyor gibi üstelik bir de çini sobayı mı kırдың.
— Vallah billâh ben kırmadım. Kendi kendine ayrılmış.
— Ayrılmış o başka, kırılmış sayılmaz yaptırırız.

Sobacıyı çağırdık. Dağılmış sobanın montajına altı lira aldı. Kurmasına da iki: Yekün sekizi buldu. Kömür sobasının boruları çini sobaya uymadı. Dört buçuk lira da boru parası ödedik. Yekün on buçuk!

Çocuğun odası soğuk kalacaktı. Ora-

ya da mini mini bir ördek soba uydurduk. On lira da o: Yirmi buçuğa gelirdik değil mi? Misafir odasına da müstamel bir soba aldığımızı ilâve edeyim: O da yirmi! Soba masrafı umumî yekünü tam kırk bir buçuk lira tutmuştu.

★
Oduncunun, odun sergisine girdim:
— Merhaba efendim.
— Merhaba bay, odun mu istiyorsun?

— Ha evet!
— Senelerdir görünmüyorsunuz?
— Kömür yakıyorduk da.

Güldü; ve sustu. Keşke bir şeyler söyleseydi de sustuğu zaman içinden geçenleri işitmeseydim; kim bilir neler demek istiyordu:

— Bana muhtaç olursun işte! Şimdi sana odun vermem ne olur:

... Donarsın ya!
... Düşün hele. Kara kış, kar buram buram yağıyor, sen boş sobanın karşısında tir tir titriyorsun.

... Senin gibilere meheldir. Onun aklından geçenleri kısa kesmek için sordum:

— Çekisi kaçça?
— Üç yüz on!
— Üç yüze olmaz mı?
— Senin için olsun!

Gene yüzüme bakıp güldü ve sustu. Keşke bir şeyler söyleseydi de sustuğu zaman içinden geçenleri işitmeseydim. O kim bilir neler demek istiyordu:

— Beş lira desem sanki ne yapacaktın!

... Yedi buçuk liraya da olsa alacaktın ya!

... Çoluk çocuğun nafakasından kesecek üstünden başından kesecek gene alacaktın!

... Ne kadar insafî hareket ettiğimi anlamadın yazık!

Aklından geçenleri kısa kesmek için:
— On beş çekli!

Dedim. Ve hesabladım:
— Kırk beş lira eder değil mi?

Hesabı, evvelki hesaba birleştirip yekün yaptım: Kırk bir buçuk: Kırk beş daha seksen altı buçuk etmişti.

Kömür bulamayınca, iyiden iyiyi sınamamak üste caba; cebimden seksen altı buçuk lira çıkmıştı ki, kömür bulsaydım bu paranın en azdan iki mislini tasarruf etmiş olacaktım.

İsmet Hulusî

Bunları biliyor mu idiniz?

Ay dünyaya kırk kilometre kadar yaklaşmış

Kaliforniyada bir rasadhaneye konulmuş olan adenin kutru beş metre uzunluğundaki teleskopla aya bakıldığı zaman, ay dünyaya kırk kilometre yaklaşmış kadar büyük görünmektedir.

Bir günde 12 yumurta yumurtlayan tavuk

Teksazda bir çiftlik tavuğu bir gün içinde 12 yumurta yumurtlamıştır. Yumurtaların on ikisi de bir çay fincanına sığacak kadar küçüktürler. Her birinin ağırlığı iki gramdan biraz fazladır.

GÖNÜLİŞLERİ

Bir kadın Parası

Genç, çok genç bir erkek okuyucudan uzun bir mektub aldım. Bu okuyucunun ismini olduğu gibi mektubunun tamamını da nakletmeye salâhiyetim yok, pul göndermiş, hususî mektubla cevap istiyor, arzusunu yerine getireceğim, fakat mektubuna mevzu teşkil eden mesele üzerinde durabilirim.

Bu okuyucum bana bir genç kız tipi hakkında uzun uzadıya tafsilât verdikten sonra diyor ki:

— Eğer ben bu kızla evlenecek olursam, zenginimdir, tahsilime devam imkânını da temin edecektir, esasen benim istediğim de budur, yalnız...

★
Okuyucumun yalnız kaydı ile başlayan hikâyesini kendisine ve benim bu husustaki düşüncelerimi husu-

si olarak yollıyacağım mektuba bırakalım, bence her şeyden mühim olan nokta:

«Yüksek tahsille de üstüne çıkmak arzusunu» göstermekte olan bir genç erkeğin erkekle kadın arasındaki münasebeti idare eden iptidai ahlâk kaideleri hakkında en küçük bir bilgiye, bir hisse, bir sezîşe dahi malik olmasındır.

Medenî dünya bir cemiyet halinde yaşamaya başladığı gündenberi bir erkekte bilhassa iki noktayı affedemez.

Birincisi: Kumarda hiledir. İkincisi: Kadından para almaktır. Bu iki nokta sadece zenginler, orta veya basit tabaka mensubları arasında değil, hattâ kürek mahkûmları arasında dahi şilinmesi, affedilmesi imkânsız bir utanç damgasıdır.

TEYZE

İsviçre ordusu

Küçük ve bitaraf İsviçre harb tehlikesine karşı nasıl hazırlanıyor?

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet
"Son Posta"nın askerî muharriri

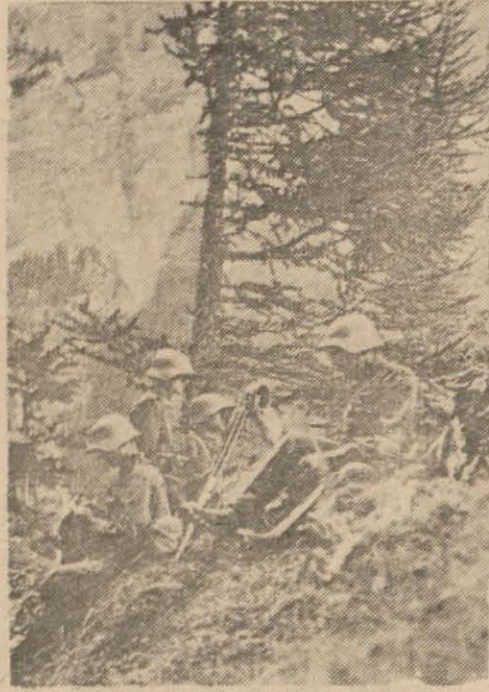
Elinde silâh bekleyen ve bitaraf-
lık, istiklâl ve hürriyetini ancak
ordusile müdafaa etmek ihtiyacını du-
yan bitaraf küçük devletlerden birisi de
İsviçredir.

Gerçi fevkalâde kuvvetli tabii mâni-
ler onu korumakta ve memleketin mü-
dafaa kabiliyetlerini arttırmaktadır; fakat
coğrafi durumu cihetle, İsviçre, bü-
tün Avrupa tarihinde daima bir cidal sa-
hası olmuştur. Bu sebeble onun istiklâl
ve bitarâflığı ancak silâhlı bir kuvvetle
korunabilir.

Memleketin istiklâl ve müdafasını
hedef edinen bir millî ve millî ordu teş-
kilâtı İsviçre halkının muharib ruhuna
ve sert dağlı karakterine daima pek uy-
gun düşmüştür. İsviçreli askerî kabi-
liyetlerini yalnız kendi memleketlerinde
değil, aynı zamanda ve asırlarca yabancı
ordu hizmetlerinde de göstermişlerdir. İ-
sviçre birliği hükümetinin, memleketin
müdafasını, fevkalâde kısa hizmet müd-
detli bir millî ordu ile temin edebilmesi
işine ancak İsviçrelilerin bu fitrî askerî
kabiliyetleri sayesinde mümkün olma-
ktadır.

Büyük Harbden sonra, daima büyük
fedakârlıklar isteyen, memleketin müda-
faası işini bir müddet ihmal eden İsviçre
son senelerde Avrupada askerî hazırlık
ve faaliyetlerin artmağa başlaması üze-
rine, ordusile ve bunun teslîhile yeniden
meşgul olmağa başlamıştı. O suretle ki,
onun orduyu tertib, teşkil, teslihi ve ta-
lim ve terbiye sahasında safettiği bü-
yük fedakârlık ve himmetler sayesinde,
şimdiki Avrupa harbi daha başlamadan,
memleketin müdafasına elverişli iyi bir
ordu vücude gelebilmişti.

Bütün âlem gibi İsviçre de, hiç um-
madığı bir zamanda harble karşılaşmış-
tır. Alman - Fransız kara hududları,
cenubda İsviçreye, Bale şehrinin hemen
önüne dayandığı için muhariblerle doğ-
rudan doğruya temasta olan İsviçreli-
ler için harbin sonuna kadar heyecansız ve
endişesiz bir hayat artık mümkün sayıl-
maz.

İsviçrenin yüksek dağlardan mürekkep
hududlarında askerî kuvvetler

maz. Nitekim İsviçre hükümeti 1939 har-
binin başlamasıyla beraber millî ordusu-
nu hemen hemen umumî surette sefer et-
miş bulunmaktadır.

Birinciteşrin iptidalarında İsviçre bir-
liği meclisi reisinin bir beyanatından 48
yaşına kadar olanların silâh altına çağır-
ılmaları anlaşılıyor. İsviçrede askerî
mükellefiyet esasen 19 uncu yaşta başla-
yarak, erlerle erbaşları için, 48 incide bit-
tiğine göre bütün mükellef efrad çağırıl-
mış demektir. Ancak İsviçrede Büyük
Harbden sonra muvazaf hizmet şartları
arttırıldığı için her sene askerî yaşa gi-
renlerin takriben ancak yarısı çağırılıyor
ve diğer yarısı askerî hizmetten istisna
ediliyordu. Bu suretle İsviçrede talim ve
terbiye görmemiş büyük bir insan ihtiya-
tı birikmiş bulunmaktadır. Şimdi sefer-
ber ordu mevcudlarının arttırılması için
bu ihtiyattan da istifade olunmakta, yani
vakile istisna edilmiş olan bütün efrad
yeniden muayeneye çağırılmaktadır. Bu
suretle bunlardan sıhhatçe gerek seferi
orduda ve gerek bu ordunun hava mü-

dafaası gibi nisbeten sabit olan silâhlı
teşkilâtında hizmete elverişli olanlar ay-
rılmakta ve diğerleri geri hizmetlere bir-
akılmaktadırlar.

Elhasıl İsviçrede, hemen harbe giri-
şilecek imiş gibi, çok hummalı bir harb
hazırlığı devam etmektedir. Ordunun ya-
nız mevcudları değil, aynı zamanda tesli-
hatı da çoklaştırıldığı gibi teccid ve islah
ta edilmektedir. Bütün bunların, İsviçre
halkının iktisadî hayatına tesir ettiği bir
hakikattir. Bununla beraber seferber or-
du başkumandanlığı, ahvale ve kıt'aların
bulundukları harb hazırlığı durumunun
icablarına göre erlere izin vermekte ve
bu suretle seferberliğin milliyet ve millî
bütçe üzerindeki ağır tesirlerini bir de-
receye kadar azaltmaktadır.

Bir taraftan seferberlik, diğer cihet-
ten efrada izin vermek usulü değil, bi-
taraf İsviçrede, şimdî hattâ muharib Al-
man ve Fransız ordularında dahi tatbik
olunmaktadır. Maamafih İsviçre millî or-
dusu efradı harbdenberi, 8 hafta kadar
talim görmek, yeni silâhları ve tîrri
harb edevatını kullanmak fırsatını bul-
muşlardır ki İsviçre ordusunun buna ihti-
yacı vardır. Çünkü İsviçrede barış zama-
nı millî efrada muvazaf hizmet esnasında
verilen talim ve terbiye müddeti ce-
man 88-102 günden ibarettir. Bundan
başka ihtiyat müddeti esnasında bir de
11-14 günlük bir tazeleme müddeti var-
dır ki tabiatle pek azdır.

İsviçre ordusu 9 tümenli üç kolordu-
dan mürekkep seferber ordu ile ikinci sını-
f lândver ve lândşturm, yani yaşlı ef-
rattan müteşekkil mahallî kıt'alarından
ve hudud muhafaza livalarından ibarettir.
Bu ordu bir seferde yarım milyona yakın
bir kuvvet yapar ve bugünkü seferber İ-
sviçre ordusunun kuvveti 150 bin radde-
sinde tahmin olunabilir ki İsviçrenin yük-
sek dağları bu ordunun müdafaa ve mu-
kavemet kabiliyetini her halde bir misli
arttırır. İşte bugün muhariblere İsviç-
reyi ve ordusunu saydıran şey de budur.
H. E. Erkilet

SİNEMA

Holivudda boşanma salgınının sebepleri

Sinema yıldızlarının en güzellerinden biri olan Glenda Farrell diyor ki: «Kadın san'atkar bir ellerile kocalarını tutmağa çalışırken, diğer ellerile de muvaffakiyetlerini zaptetmeğe yeltenirler, işte bu imkânsızlıktır ki, Hollywoodda boşanmaların artmasına sebep olmaktadır.»

Hollywoodun en güzel, en cana ya-
kın, en parlak sinema yıldızlarından
Glenda Farrell Hollywoodda bir «sal-
gın» halini alan boşanmalar hakkında
bir sinema mecmuasına dikkate şayan
bir yazı yazmıştır. Güzel yıldızın bu
yazısını aynen aytıyoruz:

Hollywoodda sinema san'atkarları ara-
sındaki geçimsizliklerin fazlalığı bence
şu sebebden ileri gelmektedir: Kadın si-
nema san'atkarları bir elleri ile kocala-
rını zapta uğraşırken diğer elleri ile
san'atlarındaki muvaffakiyetlerini kav-
ramağa ve onu her ne pahasına olursa
olsun bırakmağa uğraşıyorlar...

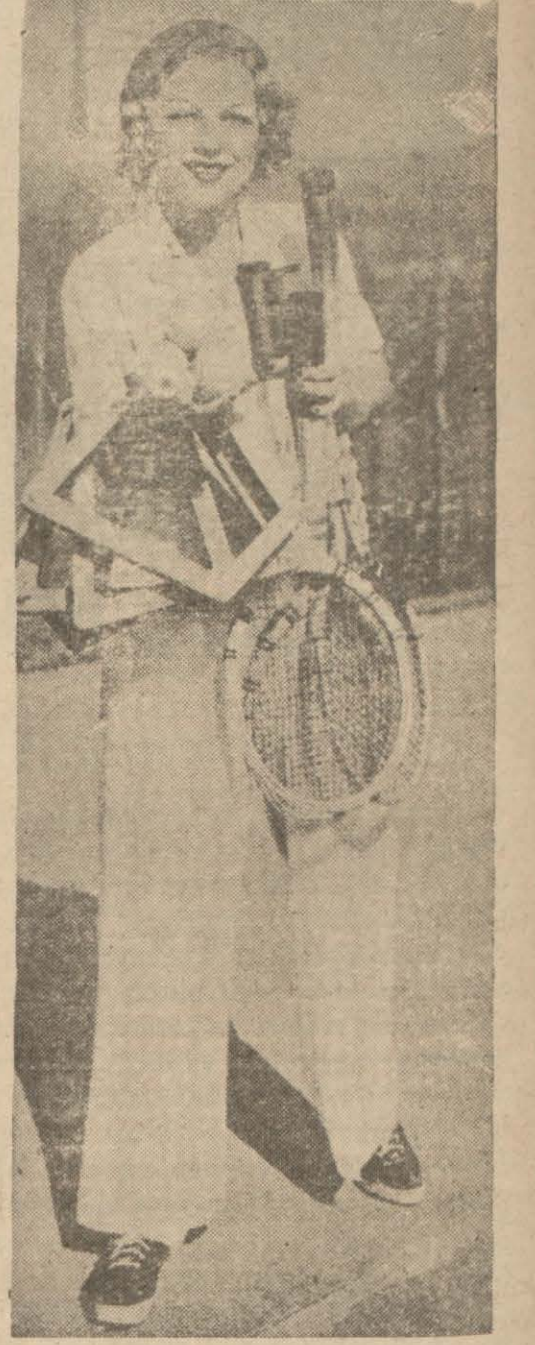
Yarayı cesaretle deşmeli: Tam mana-
sile bir «iyi zevce» olmak; aynı zamanda
meşhur «sinema yıldızı» olmak birbirle-
rine zıd iki şeydir.

Ben şu kararı verdim: «Sinema san'at-
karlığı mesleğime nihayet vermedikçe
evlenmeyeceğim.»

Kocası tarafından beğenilmek için uğ-
raşan, resmi kabuller tertib eden, evinde
pervane gibi dolaşan ve dolaşmağa mec-
bur olan bir kadın, bu suretle özendiği
saadete kavuşabilmesi için muhakkak ki
sinema san'atkarlığından uzak kalmalı-
dır.

Aşk tuhaf bir şeydir. Nihayet iyi dü-
ğünülecek olursa aşk, sigara içmek, Pa-
zar günleri maça gitmek gibi bir «âdet-
tir.»

Bir kadın sevmeğe başladığı erkeği,
yani nişanlısını içten, kalbden sever. Fakat
evlendikten sonra bu sevgi bir mec-
buriyet, hakikî bir mecburiyet halini alır.
Evlendenen evvel kadın nişanlısını,
yahud aşkını uzaktan görür görmez
şahını açmağa koşardı. Onun kapıyı ça-
pması bile beklenmezdi. Erkek te kadına
doğru uçar gibi koşardı. Halbuki evlen-
dikten sonra bu haller bir mecburiyet
haline girmiş bulunmaktadır. Ne uzak-

Glenda Farrell

tan görür görmez kapı açılır, ne de kapı
açılmasında tehâlik gösterilir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Dünkü kısmın hulâsası

Muharrir yaz mevsimini Heybelladada ge-
çirmektedir. Bir akşam kapının zilî acı acı
öter. Gelen, yıllardanberi görüşmediği eski
mekteb arkadaşı Ekremdir. İki arkadaş
mekteb hatıralarını tekrarlarlar ve akşam
yemeğinden sonra çamliklara çıkarlar.

Ekrem bir çamin dibinde görülmeyecek ge-
kilde oturarak sevda yalanları dinlemeği
teklif eder ve av beklemeğe koyulurlar. İnti-
zarları uzun sürmez nihayet bir çift düşer.
İki arkadaş imkânın azamî haddini kulla-
narak bütüldükçe bütüldüler.

(Roman devam ediyor)

İki genç geldiler, bizden yedi, sekiz
metre ilerideki bir çamin dibine oturdular.
Arkaları bize dönüktü, bizi görme-
lerine imkân yoktu; fakat ay ışığının
yardımıyla biz onları gayet iyi görüyor-
duk. Biraz daha ileriye, yahud azıcık da-
ha geriye otursalardı onlar da bizim gibi
zulmete gömüleceklerdi.

Yalnızlıklarından emindiler. Bu se-
beble «Âdem oğlunun Havva kızına» ve
mütekabilen «Havva kızının Âdem oğlu-
na» o ezeldenberi tekrarladıkları ve ebe-
diyen tekrarlıyacakları yalanlara ser-
bestçe cereyan verdiler. Başuclarındaki
çama baktım; iki ön dalmı iki elin şehadet
parmağı gibi kullanıp âşikların tepe-
lerine doğru aşağıya dikerek bana çifti
gösteriyor; arka dallarını da hayretle a-
çılmış kollar halinde semaya kaldırarak:
— Gene mi aynı sözler.

Der gibi sallıyordu. Çamin bu fera-
setli vaziyetine hayran oldum.

— Sen benim hayatımsın, canımsın,
seni ebediyen seveceğim, senden başkası-
na bakan gözler köi olsun, ah içimi bir
bilersen...

Evet, ah âşiklar birbirlerinin içini bir
bilseleler!..

Ve ah hayat yollarında bu martavalla-
rın hiç bir kıymeti olmağını bir anla-
salar!..

Ne karı kocalar «ebedî sadakat», ye-
minle birleşmişler ve izdivaçlarının al-

«Son Posta»nın tefrikası: 2

BEN ÖLDÜRMEDİM

Yazan: Zeynel Besim Sun

tıncı ayına girmeden asrı mezbahada
boynuz müsabakasına girişmişlerdir!

Leylâ ile Mecnun, Şirin ile Ferhad, Ar-
zu ile Kamber nerede?. Zaman, her şey
gibi, aşk telâkisini de değiştirdi. Artık
plâtonik aşk bugünün sadece gülünç bir
efsanesidir. Aşkın ebediyetine, eğer kaldığı
sa, birkaç derviş döküntüsünden başka
inanç yoktur. Sinema yıldızları Cumar-
tesini günü evlenip Pazartesiye hıyanet et-
tikten sonra Çarşamba öğlelerinden evvel
boşanma modasını çıkarıldanberi.

— Seni seviyorum.
Sözüne.

— Kaç liran var?

Cevabile mukabele başladı. Aşk ta-
maddileşti ve her maddî şey gibi, arzu-
ya göre, bükülür oldu. Artık sevenler
«canları istediği vakit, canları istediği ka-
dar» seviyorlar. Birisi kalksa da:
— Yandım Allah, elimde değil, vaz-
geçemiyorum.

Dese zavallıdaki his vahşetine hep be-
raber şaşarak acıyoruz: Ne kadar geri
mahlûk diye...

Temeli, tıpkı ev gibi, maddeye daya-
nan manevî yuvadan gel de hayır bekle..
sevgi kerpiçleştii, saygı taşlaştı; şimdî lû-
gavî manasile evlenmek var. Buna aşığı
ve yukarı derecelerine göre «kulübelen-
mek, apartmanlanmak» ta diyebiliriz.

Ne kadar zaman geçti bilmiyorum; ö-
nümüzdeki çift, yekdiğerlerine söyledik-
leri yalanların ay ışığından mazbatasına
mufassal bir de dudak mühürü bastuktan
sonra kalkıp uzaklaştı.

Ekrem Çelik memnundu. Ayağa kalka-
rak pantolonunu silkerken.

— Gördün mü; dedi, sana bu gece bir
yenilik yarattım. Ne dersin bu işe?.

Mahzun, mahzun cevap verdim:
— Keşki biz de genç olsaydık!..

Ben önde, Ekrem Çelik arkada gazino-
ya indik. Asfalt caddeye yakın bir ma-
sanın başına oturduk. Denizde yıkanan
ay ışığını seyre daldık.

Kendimden geçmiş gibiydim. Önüm-
den akıp giden insan selini görmüyor-
dum bile..

İstigrak içinde mehtabı seyrederken as-
falt caddenin bizden taraftaki kısmından
cılız bir ses yükseldi:

— Yalan! Ben öldürmedim!..

İkimiz birden silkinmiştik. Kafamı
dolduran hayaller bir anda dağıldılar.
Dikkatimi bu sesin sahibinde teksif et-
tim:

Elektrik ışığının altında 27-28 yaşla-
rında görünen bir genç. Kıyafet munta-
zam; fakat saçlar perişan. Şehadet par-
mağı uzatılmış sağ elini çehresinin hiza-
sında sağa sola sallıyarak muttasıl:

— Yalan, yalan! Ben öldürmedim.

Diyor. Ekrem Çeliğin yüzüne baktım;
ciddiyetle:

— Tanıyorum, bu bir aşk kurbanıdır.
Dedi. Sordum:

— Deli mi?.

— Evet...

— Neden delirmiş?.

— Bu uzun bir maceradır. İstersen
anlatırım.

— Aman anlat Ekrem...

— Mevzu buldum diye acele etme ya-
hu! Ah siz muharrirler, siz muharrirler;
hemen kaleminize dolanacak hâdiseler arar-
sınız. Maamafih, azizim, bu zavallı ço-
cuğun macerası hakikaten tesbite değer.

Sabırsızlanmıştım. Ekreme biraz da
çıkışır gibi tekrarladım:

— Haydi, anlatsana...

— Evde...

— Neden burada değil?.

— Not etmen lâzım da ondan...

Gazinoda gece yarısına kadar nasıl o-
turduğumu anlatamam. Merak içinde
bunahıyordum. Bu genç ve güzel deli-
kanlı herhalde bir cinayetle alâkadar e-
dilmiş olacaktı ki:

— Yalan, yalan! Ben öldürmedim!

Teranesile ömür sürüyordu. Onu çil-
dirtacak kadar mühim olan bu macera
acaba neydi? Ekrem «aşk kurbanı» de-
mişti; şu halde cinayetin içinde bir de
aşk macerası olacaktı. Muhakememi zor-
luyor, kendi kendime bir netice çıkar-
mak istiyordum.

Eve döndüğümüz zaman Ekreme bun-
dan bahsedemedim. Uyku zamanında hi-
kâye teklif etmek çok ayıp olacaktı. Onu
yatırdım. Ben de meraktan ve bisud mu-
hakemeden ancak sabaha karşı biraz sı-
zabilmişim...

Kahvaltı masasının başında buluşur,
buluşmaz, selâmdan sonra ilk sözüm:

— Haydi Ekrem; şu akşamki çocuğun
macerasını anlat.

Oldu ve Ekrem Çelik anlatmağa baş-
lamı...

★

İki sene evvel vilâyetinde cüm-
huriyet müddeumumisi idim. Bir gün
masamın üstünde bir «davetiye» buldum.
Bizim vilâyet bakkallar cemiyeti reisi
Zülkefil efendile merhum alay kâtibin-
den dul kalma Rukiye hanım evlenecek-
lermiş; Cumartesi günü öğlenden sonra
saat on beşte belediyyede nikâhları, akşam-
ına da Halkevi salonunda düğünleri
varmış.

Bilirsin, böyle kalabalıklı yerleri sev-
mem. Fakat düğüne gitmiyeyim de ne
yapayım yani? Böyle yerlerde bekârlık
bir felâkettir azizim. Düşün şimdi; ak-
şamları tapu müdürü, evkaf müdürü, nü-
fus başkâtibi filân hep beraber oturur,
sohbet ederiz. Ah bir işitsen; neler de
neler konuşmayız! Bizim nüfus başkâtibi
eski bir softa bozmasıdır; cümhuriyetin
filânında sarıgn atmış, şapka inkilâbında
da sakal kazıtmıştı. Şimdi müteceddid-
liği yeni fikirliliği kimseye bırakmaz.
Milliyetçilik dini, lâyıklık imanidir. İşin
dikkate şayan olan tarafı cami hatibliğin-
den nüfus başkâtibliğine bir hamlede at-
layışdır. Mevki sahibi muhatabına öyle
bir:

— Beyefendi hazretleri.

Deyişti vardır ki bir milyar ktlö rıya-
nın insan şeklinde komprime edilmişine
şaşar da kalırsın. Müvazene temini için
mesalih erbabına ve kendinden küçükle-
re

— Hâlâ cümhuriyeti anlamadınız, hâlâ
küflü kafa taşıyorsunuz; inkilâb kim, siz
kim?

Şeklinde bir çıkışı vardır ki sahte
vakarlığın teşahhusuna parmak ısırırın.
Güya, Allah gani rahmet etsin, Atatürkü
karşısına oturmuş:

— Bana bak oğlum; şu işi şöyle, bu işi
böyle yap. Göreyim seni ha.

(Arkası var)

Bir casusun meraklı hayatı

Alman casusu Karl Armhard'ın hatıratına göre yazılmıştır

Bu resimler cepheden geriye haber götürün bir güvercinin sevkini gösteriyor: Hazırlanan rapor, yahud harb vaziyeti haberleri bir tüp içine konarak güvercinin uyağına bağlanıyor ve hayvan aç olarak salveriliyor. Döndüğü zaman ise sepetinde yiyecek bulacaktır

Dunku kısmın hülâsası

(Alman casusu Karl Armhard, iyi giyinen fakat parasız bir gençtir. Sergüzeştinin başlangıcında kendisini Berlinin en lüks lokantalarından birinin hususi bir köşesinde otururken buluyoruz. Muhatabı ona Alman casus teşkilatına girmesini teklif ediyor. Sergüzeştin hikâyesi devam etmektedir.)

Rozen. sözlerinin bu noktasında, sert bir hareketle kalemini masaya vurdu ve Karl'ın, gözlerinin içine bakarak konuşmasına devam etti:

— Bundan sonra hiç bir suretle alkol kullanmayacaksınız! «metres» veyahud «sevgili» namları altında hiç bir kadınla uzun bir cinsî rabitaya girişmiyeceksiniz! Bütün mevcudiyetinizle gizli istihbarat servisinin emrinde olduğunuzunuzu hiç bir zaman unutmayacaksınız!

Telefonun keskin bir çingırağı Rozen'in sözlerini yarıda bıraktı. Ahizeyi eline alan Rozen, hürmetkâr bir eda ile kendisine telefonda söylenenleri dinledikten sonra süratle ayağa kalktı. Karl'a dönerek:

— Beni mazur görünüz, dedi, acele gitmek mecburiyetindeyim. Siz bizim teşkilâtımızda 2112 numara ile mukayedsiniz! Bütün raporlarınızı bu numara ile imzalıyacaksınız! Yakında daha mahfuz talimatını da alacaksınız! Allaha ısmarladık.

Rozen, Karl'ı kapıya kadar geçirdi. Elini uzatmaya lüzum görmeksizin başıyla hafifce bir selâm vererek, bugünkü müllâkatın bu kadarla bittiğini muhatabına anlattı.

Birkaç gün sonra Karl tekrar Wilhelmstraseye davet edildi.. onu karşılayan gene Rozen oldu:

— Nasıl, hazır mısınız, dedi?. Ne kadar zaman zarfında yola çıkabilirsiniz? — İki saat zarfında.

— Çok güzel. Siz şimdi Yunanistana, Atınaya gideceksiniz! Son zamanlarda Atina, Balkanlarda, yakın şarkta faaliyette bulunan muhtelif memleketlere mensub casusların bir karargâhı halini almıştı. Sizin vazifeniz, burada bulunan ve muhtelif milletler hesabına çalışan casusları tesbit etmektir. Tabii bu arada, bilfiil Yunanistan aleyhine çalışanları da tesbit etmeye çalışacaksınız! Sonra, Yunan yüksek meşûrlarının sevgiilerini, bunların isimlerini, onları seven kimseler yanındaki nüfuz derecelerini de anlamayı ihmal etmeyiniz! Şifreli zata mahsus muhaberatın altına 21; resmî muhaberatın altına da 12 imzasını atacacaksınız! Kâtibim yol masraflarınıza karşılık size bir çek verecektir. Vaziyetin icabatına

göre hiç bir masraftan çekinmeyeceksiniz! Şimdi artık gidebilirsiniz!

Karl hemen o akşam Yunanistana müteveccihen yola çıktı. Kendisine, şarkta ve Balkanlarda mevcut hastalıkları tetkike memur bir doktor süsü verdi. Rozen ona, Atina tıp fakültesi dekanlığına hitab eden Berlin doktorlar cemiyetinin bir tavsiyesini vermediği ihmal etmemiştir. Bu tavsiyede, Karl'ın Berlinin tanınmış doktorlarından biri olduğu, mühim bazı keşifler üzerinde yürüdüğü, tettebbuatını derinleştirmek üzere Balkanlarda ve şarkta yapacağı seyahatlerde, kendisine her türlü meslekî yardımlarda bulunulması bilhassa kaydedilmekte idi.

Karl Atınaya gelince, uzunca bir müddet, benimsediği doktorluk sıfatına lâyık bir insan olarak görünmeye çalıştı.. birçok hastanelere muntaza manan devam etti.. tanınmış Yunan profesörlerinin derslerinde, konferanslarında bulundu. Amelivathanelere girdi, çıktı.. Velhasıl tetkikata gelmiş bir doktorun ne yapması lâzımsa hiç birini ihmal etmedi. Tabii bu arada, Alman atasesinin de rehberliğinden istifade ederek, Yunan ricalinin devam ettikleri yerleri dikkatle tesbite çalıştı.. çünkü, muhtelif memleketlere mensub diğer meslekdaşlarını, ancak buralarda bulabilirdi.

Karl, Yunan devlet adamlarının yavaş yavaş şekillerine aid icab eden malûmatı aldıktan sonra kendisine bir faaliyet plânı çizdi. Bu plâna göre, Yunanistanda faaliyette bulunan ecnebi casuslarla bir temas tesis etmek için Yunan devlet adamlarından birile yakın teması olan bir casusla tanışması lâzımdı. Bu ilk tanışma, birçok ipuçları verebilirdi. Yaptığı tetkikat neticesinde, o devirdé Yunanistanın siyasi hayatında fevkalâde mühim rol oynayan nazırlardan birinin, gece gündüz beraber bulunduğu, iş muhitine mensup B... isminde sıkı fıkı bir ahbabı bulunduğunu, bu ahbabının da, bir Fransız kadınla münasebette olduğunu öğrendi. Karl, kısa bir müşahadededen sonra bu Fransız kadınının, ecnebi bir devlet hesabına faaliyette bulunan bir casustan başka bir şey olmadığını kanaat getirdi. Bu Fransız kadınının, Yunanistan devlet ricalinden birinin ahbabı olan B... üzerinde çok derin bir nüfuzu vardı. Öyle ki, B... gerek hususî, gerekse siyasi hayatında kadının mülak bir tesiri altına düşmüştü. Karl önceleri, doğrudan doğruya bu kadın vasıtasile işe girişmeği düşündü. Fakat evdeki pazar çarşıya uymadı, bu işlerde fevkalâde usta ve tecrübeli bir insan olduğunu derhal gösterdi. Karl

onunla bir türlü dostluk münasebetleri kuramadı... Bu sahada yaptığı bütün teşebbüsler boşa gitti.. hattâ iş bu kadarla da kalmadı. Kadında Karl'a karşı bazı şüpheler bile uyandı.

Bu vaziyet karşısında Karl, dolambaçlı yollardan yürümek lüzumunu duydu. Fransız kadınının birçok dostları ve ahbabları arasında, bir de Sesil isminde bar artistlerinden bir arkadaşı vardı. Karl, Sesilin barda gösterdiği numaraların, bazı gizli emelleri maskeleymek için birer «numara»dan başka bir şey olmadığına kanaat getirdi. Ve bu kanaatin tesirile, Sesilin çalıştığı «Foli-Arap» barına muntazaman devam başladı. Karl'ın biricik maksadı, Sesilin dikkatini çekmek ve onunla dost olmaktı. Fakat bu maksadına erişmek için, kadına tutulmuş toy aşkların rolünü oynamadı. Bilâkis bu işlerde muvaffakiyeti daha müsbet olan, müstağni, hiç bir şeye ehemmiyet vermeyen tecrübeli bir hovarda tavrını takındı.

Bu hareketi derhal tesirini gösterdi: Bir gece, mutâd numaralardan sonra herhangi bir davet vâki olmadan Sesil, kendi avâzile yakışıklı ecnebinin masasına gidip oturdu ve Karl ile sohbet kovuldu.

Karl ile Sesil pek çabuk ahbab oldular. Sesil'in Karl'de en çok beğendiği şey, onun kibarlığı idi.. çünkü Karl ona, bir bar artistine davranılması lâzım geldiği gibi değil de, adetâ yüksek bir sosyete kadınına davranılması lâzım gelen şekilde muamele ediyordu. Karl tabii, zerre kadar siyasetle alâkadar görünmüyör, tamamen romantik afaki şevlerden bahsediyor, yalnızlığın dan sıkâvet ediyor, ve zaman zaman biraz hava almak vesilesile genç artisti arabâ ile şehir dışına gezmiye götürüyordu. Bazan iki genç, kendilerini tamamen romantik mevzulara terkederék bütün günlerini kırlarda geçiriyorlardı...

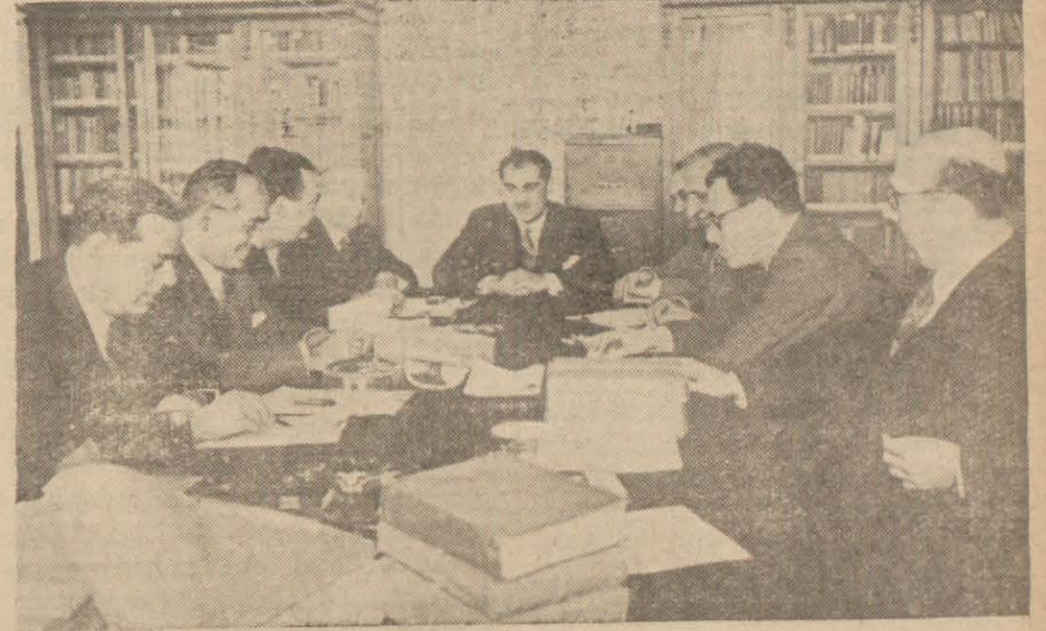
Çok geçmeden Karl ile Sesil arasındaki bu dostluk, bu sıkı rabita, Atinanın bütün eğlence ve bar âlemlerinin bir dedikodu mevzuu oldu.

Bir gün Sesil canı sıkılmış bir halde Karl'ın yanına geldi. Göz yaşları içinde, fakat müphem olarak, arkadaşı Fransız kadınle kavga ettiğini söyledi. Karl bu kavganın sebebini derhal keşfetti: Sesil'in böyle maruf ve güzel bir adamla sıkı fıkı olması, Fransız kadını hem ürkütmüş, hem de kıskandırmıştı. Karl, sevgilisine bu bahse aid tek bir soru bile sormadı. Sadece kadına karşı olan dikkat ve alâkasını arttırdı.

(Arkası var)

Mekteplerdeki türkçe ve edebiyat dersleri hakkında yanlış kararlar vermiyelim!

YAZAN
Kâzım Nami Duru

Edebiyat muallimleri Ankarada Maarif Vekilinin riyasetinde yapılan toplantıda metodun mahsulü değildir ve en büyük kusurları budur.

Maarif Vekili Hasan Âli Yücelin orta okul ve lise türkçe derslerini tanzim için, kendi reisliği altında bir komisyon kurduğunu gazetelerde okudum. Bu çok mühim işi ele aldığından dolayı, en önce Hasan Aliye teşekkür etmek borcumuzdur. Türkçenin, epey zamandanberi iyi öğretilmediğini hepimiz biliyorduk. Güzel dilimiz, çocuklarımız ve gençlerimiz tarafından iyi söylenmiyor ve iyi yazılmıyor; halbuki bütün bilgilerin baş anahtarını ana dilidir. Dilini bilmiyen, dimağını da işletemez; ilimleri, başka dilleri iyi öğrenemez. Her dilin kendine mahsus bir jenişi vardır; bu jeni öğrenilmezse, dil de öğrenilmez; çünkü her dilin hususiyetini yapan bu jenidir.

Çocuk annesinden ve muhitinden dilini ve daha birçok şeyleri öğrenir; fakat dilin mekanizmasını öğrenemedikçe elindeki aletten istifade edemez. Dilin mekanizması ve o mekanizmanın işleyiş tarzı, o dilin grameridir. Her dil, kendi gramerinin kaidelerine tâbi olarak söylenir ve yazılır. Gramer dilin mantığıdır da. Bu mantıktır ki, kafanın mantığıdır da. Bu mantıktır ki kafanın mantığı terbiyesini yapar. Vaktâ dilinin gramerini hiç bilmediği halde, hattâ edebiyat yapan adamlar biliriz; fakat onlar, hiçbir vakit çok iyi bir yazıcı ve iyi bir edebiyatçı olamamışlardır. Onlardaki zekâ bile, kâfi yunusaklıkta değildir ve yaratıcılığı azdır. Ne olsa, üslûblarında bir çetrefillik vardır.

Gramere çok değer veriyorum diye, beni muateb tutamazsınız; gramer, elbette dil değildir ve yalnız gramer öğrenmekle dil öğrenilemez; doğru söylenip yazılmaz. Yirmi yıl medresede dirsek çürütüp arabcanın gramerini bütün inceliklerle öğrenen eski hocalar, arabca iki kelimeyi yanyana getirip konuşamazlar, doğru bir cümle yazamazlardı.

Gramerî nasıl ve ne dereceye kadar öğretmeli? Bu, artık, gramerin metodu, lojisi sahasına giren bir meseledir, burada bahsedilemez. Gramerin lüzum ve ehemmiyetini anlamışsak, bu kadarı bize kâfidir.

Okuma dediğimiz kıraat meselesi de beni çok düşündürür. Yedi veya sekiz yaşında okula gelen bir çocuk, çok zengin bir vokabüler sahibidir. Biz ona üç ayda mahdud kelimelerin yazılıp okutulmasını iyi öğretemiyoruz. Halbuki çocuk, yazının mekanizmasını öğrenirse, bütün bildiği kelimeleri yazıp okuyabilmelidir. Alfabe ve veya okuma kitabında görmediği bir kelimeyi başka bir yerde görse, okuyamıyor. O halde okuma dersinin metodolojisinde büyük bir kusur var. Çocuk, çok defa üç değil, beş ve hattâ on ayda dahi bu mekanizmayı elde edemiyor; serbest okuyup yazamıyor. Orta okulda geldiği vakit, ona artık mekanik okumayı değil, manalı ve edebî okumayı öğreteceksiniz. İlk okuldan kusurlu mekanizma ile gelen genç, orta okulda istediğiniz tarzda okumağa muvaffak olamazsa, kabahat kimdedir?

İyi okuyup yazmanın önemi söz götürmez. Bunun üzerinde ne kadar durulsa yeridir. Gençin bütün hayatınca bunun tesiri sürüp gider. Bana öyle geliyor ki alfabe ve ilk okuma kitapları çocuğun bildiği kelimeleri araştırarak, alâkalarını uyandıracak bir şekilde yazılmıyor. Okuma kitapları, pedagojik bir kafanın ve

metodun mahsulü değildir ve en büyük kusurları budur.

Çocuk anasından, babasından duyduğu kelimelerin aynı manada olan büsbütün yeni şekillerini görüyor. Meselâ (mek-tub) kelimesini evinde her vakit işittim; Türkçenin, epey zamandanberi iyi öğretilmediğini hepimiz biliyorduk. Güzel dilimiz, çocuklarımız ve gençlerimiz tarafından iyi söylenmiyor ve iyi yazılmıyor; halbuki bütün bilgilerin baş anahtarını ana dilidir. Dilini bilmiyen, dimağını da işletemez; ilimleri, başka dilleri iyi öğrenemez. Her dilin kendine mahsus bir jenişi vardır; bu jeni öğrenilmezse, dil de öğrenilmez; çünkü her dilin hususiyetini yapan bu jenidir.

Edebiyata gelince: Edebiyat öğretmenleri, iki türlü edebiyattan bahsediler. Yapılan edebiyat, öğretilen edebiyat. Yapılan edebiyat, okul dersi değildir; bizzet burada okutulan edebiyat mevzuubahstir. Edebiyat niçin okutulur? Bir keresi her Türk, dilinin bediiyatını anlayabil-meli, ondan zevk almağı öğrenmelidir. Sonra da edebiyat felsefi zihniyete bir giriştir. Edebiyat bu iki bakımdan öğretilir. Bir takım edebî kaideleri hıfzetti-mek, edebiyat yapmak değildir. Gençte bedii zevki uyandıramadıkdan, bir duy-gusunu az çok heyecanla ifade edecek bir kabiliyet doğuramadıkdan sonra, e-debiyat dersi can sıkıcı ve lüzumsuz pa-sif bir faaliyet olur.

Fencilerimizin çoğundan edebiyatın lüzumsuzluğu hakkında sözler işittimşin-dir. Halbuki en iyi fenci, aynı zamanda az çok edebiyatçı da olmak mecburiye-tindedir. Edebiyat, uydurma ve hayal mahsulü değildir. Hayalin edebiyatta ye-ri varsa, fende daha büyük yeri vardır. Nazariyeler, birer hayaldir ve bütün ih-tiralar, bu gibi hayalleri tecrübe sahasına koymaktan doğmuştur. Binaenaleyh e-debiyat, şair, edib, muharrir gibi, doktor, avukat, kimyacı, mühendis ... lere de lâ-zımdır.

İşte okullarda edebiyat, bu terbiyevî gayeyi temin için okutuluyor. Bu gaye niçin elde edilemiyor. Buna, metodoloji noksanından başka noksanlar da tesir icra ediyorlar. Okutulacak metinler iyi seçilmiyor, edebî kaideler ve nevilere seçilen parçalar çok azdır ve - hiç ol-mazsa - fikirce tam değildirler. Okul kü-tübhanesinde, belki bir takım edebî eser-ler vardır; fakat bunlar okutulmaz ve üzerlerinde vazifeler verilmez.

Sonra edebiyat tarihi diye bir ders gösterilir. Bu da metinlerle değil, krono-lojik olarak yapılır. Tarih tedrisinde ya-pılan bu kronoloji hatası, edebiyat tari-hinde de irtikâb ediliyor.

Gerek türkçe, gerekse edebiyat için okulda, mümkün olduğu kadar zengin bir kütübhaneye bulunmalıdır. Lise genç-leri, her türlü edebî eseri okuyabilecek ve anlayabilecek kabiliyette olmalıdır. Meselâ Hâmidin, Halid Ziya Uşaklığın yeni türkçeye çevrilmiş eserleri okutul-malıdır. Gençten, manasını bilmedikleri kelimeler izah edildikten sonra, üslûbla-rın ve edebî inceliklerin sezilmesi ve an-latılması istenmelidir. Ne Divan, ne Tan-zimat, ne Servetifünun edebiyatları ih-mal edilir. Bunlardan seçme metinler gençlerin her vakit zevkini okşayabilir.

Kısacası: Hasan Âlinin taktire şayan olan bu teşebbüsünde muvaffak olmasını (Devamı 8 inci sayfada)

Dün Pragda talebeler birbirini müteakib nümayişler yaptılar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

«Hürriyet» diye bağırarak meçhul asker âbidesine gitmek istemişlerdir.

Haha mahpus

Bratislava 15 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Pragdan haber verildiğine göre, Haha, Lany gâtosunda mahpus bulunmaktadır. Mahpusiyetinin sebebi, müttefik memleketlerdeki Çekoslovak hareketlerinin red ve inkâr etmesi mukabilinde, himaye idaresinin muhtariyete kalbedileceği yolundaki son Alman tekliflerini reddetmesidir. Himaye idaresi reisi von Neurathın 23 Teşrinievveldeki kanlı hâdiseler te-siri altında yaptığı teklifleri, Çek hükûmetince de reddedildiği söylenmektedir.

Bu sebeble, Almanlar, şimdi hükümette, hattâ himaye idaresinin hükümet riyaseti makamında bir değişiklik yapmak istemektedirler. Bunun da, Alman muhbir muhalefet partisi olan Vlacka ismindeki küçük faşist zümrenin yardımıyla yapmağa çalıştıkları söyleniyor.

Hâdiseler

Prag 15 (A.A.) — 28 Teşrinievvel vukuatı esnasında aldığı yaralar neticesinde ölen talebenin cenaze alayında yeni bir takım hâdiseler olmuştur.

Tezahürat yapan talebe şiddetle dağıtılmış ve yaralananlar olmuş, bazı tevkifat yapılmıştır. Bütün Clementinum mahallesi ve Hukuk fakültesi mahallesi silâhlı askerler tarafından muhafaza altına alınmıştır.

Bazı Avusturyalılar tevkif edildi

Radgona 15 (A.A.) — Alman - Yugoslav hududu ötesinden gelen haberlere göre, Münih suikastinden sonra, krallık taraftarı Avusturyalı muhtillerde ges-

tapo tarafından bazı tevkifat yapılmıştır.

Bavyerada tevkifat

Paris 16 (Hususî) — «Paris - Soir» gazetesinin Bavyera hududundaki muhabiri, Bavyerada son zamanlarda birçok tevkifat yapıldığını bildirmektedir.

Tevkifat, Münih suikastinden çok daha evvel başlamıştır. Bunun sebebi, Nazi aleyhtarı cereyanın gittikçe kuvvetlenmesidir. Bir müddettenberi Nazi hücum kit'alarında bütün mezuniyetler kaldırılmıştır.

Bavyeradaki kraliyet taraftarları, Avusturya kraliyetçileriyle temas tesis etmişlerdir. İlk fırsatta bunların teşriki mesai edecekleri anlaşılmaktadır.

Nazi aleyhtarı cereyanın bütün Almanya da yayıldığı öğrenilmiştir. Gece karanlığından istifade eden muhalif unsurlar, Nazi binalarını taşlamakta ve tanınmış Nazilerin evlerinin camlarını kırılmaktadırlar.

Bu cümleden olarak, Hitlerin şahsî fotoğrafçısının atelyesinin camları da kırılmıştır.

Almanyanın muhtelif şehirlerinde, sabah erken kalkanlar, duvarlara yapıştırmış Nazi aleyhtarı beyannameler ve halkı rejime karşı isyana davet eden yazılar görmekteydiler.

Almanya'da Nazi aleyhtarlığı

Londra 16 (Hususî) — Eski müstakil Alman sosyalist partisi, İngiliz işçi partisinin mesajına bir cevap göndermiştir.

Bu cevabda deniyor ki: Alman ordu-sunun harekete hazırlandığı şu sırada, biz de beyannameler dağıtmak suretile faaliyet geçmiş bulunuyoruz. Nazi aleyhtarı cereyan gittikçe kuvvetlenmektedir.

Alman halkı harb istemiyor. İktisadî vaziyetimiz çok perişandır.

Almanya kat'i kararını henüz vermemiş

(Baştarafı 1 inci sayfada)

miya varılmamıştır.

Hitler, Münih suikastinin Alman halkı arasında yarattığı infialden istifade ederek, geniş manada bir askerî harekete başlanmasını istemektedir.

Erkânharbiye ise, mevcut şartların büyük bir harekete müsaide olmadığı kanaatinde.

Diğer taraftan Kopenhag'dan Reuter ajansına bildirildiğine göre, eski Alman başkumandanı General Blomberg ile bazı tanınmış Naziler tevkif edilmişlerdir.

Naziler tarafından kurşuna dizilmiş olduğu haber verilen eski Kayserin torunu Prens Frederik Vilhelm ise, hâlen İngilterede bulunmaktadır.

Prens, hiçbir faaliyette bulunmaya çağırma dair namusu üzerine söz vermiş olduğundan, İngilterede serbestçe gezmektedir.

Paris 15 (A.A.) — Amsterdamdan bildirildiğine göre, Hitlerin etrafındaki siyasi şahsiyetler, rivayete nazaran Münih suikastinin intikamını almak ve Alman milletinin manevi kuvvetini yükseltmek üzere İngiltereye büyük bir darbe indirmek arzusundadırlar.

Fakat Alman büyük erkânı harbiyesi, bu hususta mutabık olmadığı gibi, Rusya'nın Avrupa şimali garbisi ve cenubu şarkisi hakkındaki maksadları anlaşılmadıkça garbde de tam manasile harbe girişmek taraftarı değildir.

Bir İngiliz gazetesine bir Alman gazetesinin cevabı

Berlin 15 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor

İngilizce Daily Herald gazetesi, 8 Teşrinisanide Münih'teki Burgerbrau Keller de yapılan suikast neticesindeki felâketin fotoğraflarını «Bu bomba maalesef hedefine ulaşmadı» başlığı altında neşretmektedir.

Angrif bu hususta yazdığı bir yazıda «Tıpkı İngiliz partisine mensub diğer İngiliz gazeteleri gibi sansüre tâbi olan Daily Herald gazetesi, gizli servisin katil maksadını bundan daha açıkça ve daha ulu orta ifşa edemez» diyor.

İngiliz kit'aları Sanghayı terketmediler

Londra 15 (A.A.) — Resmî mahfilde, İngiliz kit'alarının, Sanghaydan çekildiği haberini tekdiz ediyorlar.

Mussolininin üniversitelilere bir hitabesi

Roma 15 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

B. Mussolini, üniversitenin açılması münasebetile, Venedik sarayında toplanan üniversite talebesinin alkışlarına şu sözlerle mukabele etmiştir:

Faşist usulü üzere, rahat ve disiplin içinde çalışmaya hazırlanın ve ihtiyaten tüfeklerinizi kitaplarınızın yanına koyun. Faşist İtalyanın sulhül korkak bir sulh değil, silâhlı bir sulhtür.

İktisadî harbin Ehemmiyeti

Paris 15 (A.A.) — Meb'usan Meclisi hariciye encümeni bugün B. Jean Mistlerin riyaseti altında toplanmış ve abluka nazırı B. Pernot'un izahatını dinlemiştir.

Nazır, bir iktisadî harbin meşruiyetini ve Alman propagandasının bu harb aleyhindeki ileri sürmeğe yeltendiği itirazların beyhudeliğini isbat etmiş ve demiştir ki:

Müttefikler tarafından yapılan deniz kontrolü beynelmül hukuk prensiplerine uygundur.

Nazır, bunu müteakib, Rusya'nın, halihazırda Almanya'ya yapabileceği iktisadî yardıma dair olan sık sık ortaya atılan iddialardaki mübalagayı tebarüz ettirmiş ve ablukanın elde edilen ilk neticelerinin bir bilançosunu yapmıştır.

Bu neticeler şöyle hülâsa edilebilir: Harbin ilk iki ayı zarfında Britanya bahriyesi 400 bin tondan fazla mal müsadere etmiştir. Bunlardan takriben yüz bin tonu demir cevheri, 100 bin tonu mayı mahrukut ve 10 bin tonu bakırdır.

Fransız bahriyesi, harbin bîdayetinden 10 Teşrinisanıye kadar 322297 ton mal müsadere etmiş olup bunun 101,655 tonu sanayie mahsus ham madde, 35 bin tonu mayı mahrukut ve 240 tonu silâhtır.

Londra 15 (A.A.) — İngiliz kaçak kontrol servisi 11 Teşrinisanide biten hafta zarfında Almanya'ya gitmekte olan 10.500 ton mal müsadere etmiştir.

Belçikada iki Casus yakalandı

Brüksel 15 (A.A.) — Brükselde oturan, Alman tebasından Lujinan isminde birisi casusluk suçüne Liyejde tevkif edilmiştir.

Jacol Wandens adında, Holanda tebasından diğer birisi de Vise de, aynı suçtan dolayı yakalanarak, Liyejde hapsedilmiştir.

62 İspanyol gemisi yüzdürüldü

Madrid 15 (A.A.) — Dahilî harb esnasında muhtelif İspanyol limanlarında batırılmış iken son zamanlarda yüzdürülen ticaret gemilerinin adedi şimdide kadar altmış ikiyi bulduğu söylenmektedir.

Bir İngiliz lordu asker için 50 bin lira verdi

Londra 15 (A.A.) — İngiliz zenginlerinden Lord Nuffield, Fransadaki İngiliz askerlerinin refahına yardım olmak üzere harbiye nezaretine elli bin İngiliz lirası teberrü etmiştir.

Belediye memurlarının tekaüdüğü

Ankara 15 (Hususî) — Belediye teşkilâtı ve belediye memurlarının tekaüdüğü hakkında Dahiliye Vekâleti bir kanun lâyihası hazırlamaktadır. Bu lâyiha esaslarına göre tekaüd işi merkezde kurulacak bir büro tarafından idare edilecek ve belediyeler bu iş için ayrıca masraf yapmayacaklardır.

Suriye Cümhurreisliği

Kahire 15 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Suriye mahfillerinde dolayan şeyialara göre, Saidi Utebe Eleyyüb, yakında Suriye Cümhurreisliğine intihab olunacaktır.

İstanbul muhteliti dün Ankaralılara 1-0 yenildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Birinci devre başlarında Ankara muhteliti misafir kale önünde bir çok gol fırsatları kaçırdı. Maamafih bu arada Cihadın fevkalâde güzel kurtarıları da bir çok golle mani oldu.

Ankara muhacimlerinin birbirini takib eden bu müessir akımlarına mukabil, İstanbul takımının bütün hatlarında bir anlaşamamazlık göze çarpıyordu.

Nitekim bu vaziyet müdafaa hattının Ankara tazyiki altında uzun müddet kurtulamamasına ve muhacim hattının da bir netice alamamasına sebep olmuştur.

Devrenin nisfını bu suretle geçiren İstanbulluların 20 inci dakikada açıldıkları görüldü. Muhacim hattında Hakkının bir iki tehlikeli akımı Ankara kalecinin vaktinde müdahaleleriyle samere vermedi.

İlk devre Ankaranın nisbi hâkimiyeti altında golsüz olarak bitti.

İkinci devreye İstanbul takımı büyük bir enerji ile başladı. Fakat muhacim hattının daha ziyade şahsî hareket ediş bir çok fırsatların kaçırılması intac ediyordu.

Devrenin ortalarına doğru hâkimiyeti tekrar ele alan Ankaralılar, 20 inci dakikada sağdan yaptıkları bir akında çekilen bir şüftü Cihadın topu tuttuğu halde elinden kaçırması yüzünden An-

karalı Hasanın ikinci bir vuruşile galibiyet gollerini çıkardılar.

Bu gol İstanbul muhtelitin harekete getirdi. Hakkı, Cemil ve Şeref'in birbirini takib eden ve biraz da şanssızlığa atfedilebilen kaçırımları devre ve maç sona ermiş oldu.

İstanbul takımından yalnız Cihad Ankara takımından ise Hilmi, Hasan ve Mustafa muvaffak oldular.

Selim Tezcan

Dün Tekirdağında yapılan serbest güreşler

Tekirdağ 15 — Dün Tekirdağında Grekorumen serbest güreşleri yapılmış ve bu müsabakalarda vali ve tümgeneral başta olmak üzere altı bine yakın seyirci bulunmuştur. Evvelâ yerli pehlivanlar arasında güreşler yapılmış ve bunu büyük müsabakalar takib etmiştir.

Kara Ali ile güreşen Habeş Kasem Tafarı yedi dakikada mağlûb olmuştur. Ankara ve İstanbul müsabakalarının intikam güreşini bugün Tekirdağlı Hüseyinle yapan Alman şampiyonu Villman 14 dakikada yenilmiştir.

Cemal pehlivanın idaresinde yapılan bu güreşler fevkalâde heyecanlı olmuş ve binlerce yurddaşımıza bayramı hoş geçirmek fırsatını vermiştir.

(A.A.)

Sovyet - Fin müzakereleri devam edecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Cumhurreisî ile murahhaslar arasında cereyan eden görüşmeler iki buçuk saat sürmüştür. Finlandiya başvekilli ve hariciye nazırı da bu görüşmelere iştirak etmişlerdir.

Murahhas heyetine dahil bulunan Finlandiya maliye nazırı Tanner, Moskova müzakereleri hakkında gazetecilere şunları söylemiştir:

— Bize ne tehdid yapıldı, ne iltima tom verildi, ne de müzakereler inkıtâa uğradı.

Görüşmelerimiz dostane bir hava içinde cereyan etti. Ve bize karşı çok nazik muamele yapıldı.

Şimdi, müzakerelerin devamı için yeni esaslar araştıracağız.

Diğer taraftan Sovyetler, Finlandiya hududundaki askerî talimlerine devam etmektedirler. Finlandiya ise, hudud boyundaki hazırlıklarını tamamlamıştır.

Orta hallî halka mesken temini için

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dolayısıyla orta ve fakir halkın mesken temini etrafındaki müşkülünü önlemek üzere bir kanun projesi hazırlanmıştır. Bu proje ile belediye hududları dahilinde belediyeye ve hazineye aid arsalar uzun taksitlerle halka satılacaktır.

Alman iş adamları Moskovada

Moskova 15 (A.A.) — Kırk kadar Alman iş adamı dün Moskovaya gelmişlerdir. Bunlardan dördü, Lutfthansa mümessilli olup Moskova - Varşova - Berlin hava hattı hakkında müzakereye bulunmak üzere gelmiştir.

Alman - İsveç müzakereleri

Berlin 15 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Alman - İsveç iktisad müzakerelerinde Almanya tarafından bazı müddeiyat ileri sürüldüğüne dair olarak ecnebi memleketlerde dolayan sayıalar, hariciye nezaretinin salâhiyettar bir mümessill tarafından tekdiz edilmiştir. Bu mümessil, Almanyanın İsveçle olan ticaretine eski şekiller dahilinde devam edeceğini, Almanyanın İsveçten, bitaraf memleket sıfatile sahip olduğu imkânları tecavüz eden bir istekte bulunmadığını, Alman murahhaslarının, sadece hükûmetinden yeni talimat taleb ettiklerini söylemiştir.

Almanya ile Amerika arasında tayyare imalatı yarışı

Nevyork 15 (A.A.) — Nevyork Times gazetesinin Vaşingtondan aldığı bir habere göre, Alman tayyare inşaatının artması üzerine, Birleşik Amerikanın da yeni tahsisat isteyerek tayyare sanayini daha geniş mikyasta ve memleket müdafasına daha uygun düşecek nisbette artırmaya ihtimali vardır.

Bu haberde Birleşik Amerikanın aylık istihsalâtının, ticaret tayyareleri de dahil olduğu halde 1700 tayyareden ibaret olduğu, halbuki Almanya'dan gelen haberlere göre, bu memleketin ayda 2500 tayyare imal ettiği, bu miktarın dört ay sonra bir misline çıkması kuvvetle muhtemel olduğu zikrediliyor.

Aynı habere nazaran, Birleşik Amerika, bu tedbiri her hangi bir ihtimal karşılığında üzere değil, diğer bir memleketin; bu sahada Amerikadan üstün olmasına meydan vermemek maksadıyla almaktadır.

Bir İngiliz sahil gemisinde infilâk

Londra 15 (A.A.) — 764 tonluk Woodtown sahil gemisi, sarnıcında vukuca gelen infilâk neticesinde batmıştır.

12 kişilik tayfasından yalnız dördü kurtarılmıştır.

Yunanistan yeni deniz seferleri ihdas ediyor

Atina 15 (A.A.) — Yunanistan, yeni deniz seferleri ihdas etmeğe karar vermiştir. Bu seferler, bilhassa ayda iki defa olmak üzere Pire, İzmir, İstanbul ve Karadeniz limanları arasında icra edilecektir. Bu seferlerin Brendizi ve Triyeste'ye kadar temdid edilmesi muhtemeldir.

Bir Alman ticaret gemisi yakalandı

Londra 16 (Hususî) — Bin tonluk bir Alman ticaret gemisi bugün bir İngiliz kruvazörü tarafından yakalanarak bir İngiliz limanına götürülmüştür.

Rumen heyeti Kahirede

Londra 16 (Hususî) — Ankarada, Türk-Rumen ticaret muahedelerini imzalamış olan Rumen heyeti, bugün Kahireye varmıştır.

Heyet, yarın alâkadar Mısır makam-larile müzakereye başlayacaktır.

«Son Posta» nın zabıta romanı: 47

KAÇAN ÖLÜ

Nakleden: Hatice Hatib

Katilin feci akibeti

— Fakat ben hiç te böyle bir şey söylemedim. Benden cevap veremeyeceğim şeyler soruyorsunuz. Hakikaten kardeşinizin Gomardan ne istediğini ben nereden bileyim? Herhalde nereye ve ne için gitmiş olduklarını öğrenmek için avdetlerini beklemekten başka yapacak bir şey yok.

— O halde siz bekleyiniz.
Georges koşarak kapıyı açtı. Fakat kapının önünde iri yarı Charlot bulunuyordu. Ona kemali nezakete dışarı çıkmasını müsaade etmemek emri almış olduğunu söyledi.

— Bu emri kimden aldınız? Kardeşimden mi?
— Hayır, patrandan.
— Şu kısa boylu, şişman adamdan mı?
— Evet.
— Fakat o ne hak ile burada emirler veriyor?

Georges hiddetle Charlot'yu itmiş ve dışarıya çıkmak istemişti. Fakat koca Charlot yerinden kıpırdamıyordu. Georges'un hiddeti gitgide artıyordu. Müstakbel boksörün üzerine saldırdı, bir kolunu yakaladı ve onu silerek kenara itti. Charlot biran müvazenesini kaybeder gibi oldu ve bu fırsattan istifade eden Georges koşmağa teşebbüs etti. Charlot kendini çabucak toplayarak kollarını uzatmış ve genç sporcuyla bir tüy gibi kaldırıncı odanın içine atmıştı.

Georges'un hiddeti artık son derece gelmişti. Hız almak için birkaç adım geri çekildi ve sonra tekrar yıldırım gibi Charlot'un üzerine saldırdı ve çenesine mükemmel bir sağ kroşe indirdi. Hiç beklenmediği bir sırada yediği bu yumruktan müvazenesini kaybeden Charlot yuvarlanmıştı. Georges koşarak merdivene çıktı.

Aşağı mı inmek yoksa yukarı mı çıkmak lazım geldiğini düşünmek için geçirdiği bir tereddüt anından istifade eden Charlot yetmişmiş, onu tam aşağıya inmeye başlayacağı sırada yakalamıştı. Kuvvetli kolların taziyki altında kıpırdamayan Georges kendini tekrar sofa da buldu. Bu kadar kuvvetli bir adamla mücadele etmenin imkansızlığını anlayan delikanlı omuzlarını silkti ve salona girdi. Eve merakla sordu:

— Ne haber?
— Hiç? Duşarıya çıkmama müsaade etmiyorlar. Bana bakınız Burly, bu sert hareketlerinden bıktım artık. Eğer şimdi hemen dışarıya çıkmama müsaade etmezlerse polise telefon edeceğim.

Bunu söyleyen Georges telefonun bulunduğu odaya yürüdü.
Burly ne cevap vereceğini bilmiyordu. O da bu vaziyette yapılacak en iyi hareketin polisi çağırarak olacağını düşünüyordu.

Omuzlarını silkti ve cevap vermedi. Eve:
— Jean, diyorodu. Şu kararsızlığa bir nihayet veriniz. Eniştem için arkadaşımızın nereye gittiklerini söyleyiniz, bana.

Burly:
— Bilmiyorum, diye cevap verdi. Sonra Georges'a dönerek sözüne devam etti:
— Hahşınız. Ben de sizin fikrinizdeyim. Polise haber vermek lazım.
Georges yerinden kıpırdamamıştı. Eve sabırsızlıkla bağırdı:

Cismanî bir âyin şeklinde, sanki iştiraki mecburi ibadet gibi bir hal alan oyuna biz de ni kalktık? Bir elim kemeçesini arkadaşına verip halkaya giren güzel delikanlının elinde, bir kolum matmazel Petkoviçin kolunda ağır başlı, vakar ve haysiyet sahibi, yüksek sosyete mensub bir insan diye tanınamama sebep olan bütün sıfatlarını uzo masasının kenarındaki iskemlede bırakarak bu kimi katil, kimi haydut, kimi patron, kimi proleterya, karmakarışık kalabalığın arasında eriyip, şahsiyetinden çıkıp kütle nin hüviyetile hüviyetlendiğini hayal meyal hatırlar gibiyim. Ben o oyunu eskidenberi bilir mi idim, o saniyede mi öğrendim, yoksa sade seyrettim de, pek içten, istekli, zevkli bir şekilde seyrettim de sarhoşlukla kalabalıkla birlikte oynadım mı sanıyorum?. Sırto ne kadar sürdü, başka kadınlar ve erkekler başka odaları oynadılar mı, biz matmazel Petkoviçle merdivenlerden yıkılır gibi çıkarak yukarı odadaki sezlengün üstüne ne zamana uzandık?. Bunların hiç birini vuzuhla hatırlıyamıyorum. Müphem ve parça parça manzaralar, yarısı kopuk, yarısı belirsiz, silik bir film cevrilmiş gibi gözümün önünden geçiyor. Düşündükçe daha bazı şeyler hatırlıyorum. Bir aralık, bilmem ne münasebetle matmazel Petkoviçi aç bir diş kurda benzettim, yukarıki odada benden sonra galiba perçimi alınmış üstüne düşmüş olan palikarya onu ziyaret etti. Ben, meyhanenin tenhalastığı bir saatte tek başıma sokağa çıkarken barba yoluma dikildi, hesabı gördüm ve günün ilk ışıkları ekti Pirenin bozuk

— O halde, ne diye telefon etmiyordunuz?

Georges cevap vermeden evvel kapı açıldı ve Gomar ile Zanette içeriye girdiler, banker şimdi her zamankinden daha solgun idi. Fakat artık gözlerinde en ufak bir kararsızlık yoktu. Her şey karar vermiş bir tavırla yürüdü. Yolunun üzerinde duran Georges'u bir kolle kenara itti ve içeriki odaya gitti. Telefonu açtı. Yan odadakiler onun polise haber verdiğini işittiler. Sonra tekrar salona döndü ve hiçbir şey söylemeden bir kolu tuşa oturd.

Gomar odadaki bu ağır sükutu bozarak:

— Polise haber vermekte bu kadar acele etmeniz yazık oldu, dedi. Bu işe bir kere ben başlamış olduğum için gene kendim sonuna getirmek isterdim. Doğrusu artık yapılacak fazla bir şey de kalmamıştı ya. Nihayet cesedi, müsbet delili de bulduk...

Gomar tatlı bir tebessümle sözlerine devam etti:
— Artık hikâyeme devam etmeliğime lüzum kalmadı zannederim. Hadisatın hesabını adalete vermek benim işim değildir. Bu işle avukat Burly meşgul olur ve doktor Marraud'yu da şahid olarak gösteririz.

Tam bu sırada kapı çaldı.
Kimse yerinden kalkmadı. Nihayet Zanette bizzat giderek kapıyı açtı. Biraz sonra yanında orta boylu ve gözlüklü bir adamla içeriye girdi, arkalarında biraz daha genç birisi vardı. Bu adamların hallerinden polis oldukları pek kolay anlaşılıyordu.

Banker:
— Komiser efendi, diye söze başladı. Sizleri buraya çağırın benim.

Sonra olup bitenleri kısaca anlattı. O konuşurken Gomar ihtiyatla ve yavaş yavaş odanın bir köşesine bütüllüyordu. Yavaşca kapıyı aralık etti ve dışarıya çıkmak istedi. Fakat kapının önünde nöbet bekleyen bir polis memuru görüldü için tekrar içeriye döndü. O eskiden kalma bir itivadla polislerden pek hoşlanmıyordu. Bankerin anlattığı sevelri büyük bir dikkat ile dinlemiş olan komiser:
— Bu anlattıklarınız çok enteresan, dedi, yalnız evvelimlerde cesedi görmek isterdim. Nerede bulunuyor?

Odanın köşesinde bulunan Gomar:
— Katilin odasında efendim, diye bağırdı. Komiser hayretle ona baktı:

— Ne dediniz? Katilin odasında mı? Katil de buldunuz, demek?

Gomar başile bir tasdik isareti yaptı. Komiser gitgide artan bir alâka ile ona bakıyordu.

— O, bu daha mükemmel. Katil de, maktul de burada bulunuyor. O halde bize burada yapacak fazla bir şey kalmıyor. Fakat mösyö, ben sizi tanıyacım. Acaba bundan evvel nerede görülmüştük?

Bu suale Gomar cebrî bir tebessümle mukabele etti. Komiserin kendisini nereden tanıdığı pek iyi biliyordu. Fakat bunu burada herkesin içinde tekrarlamak hiç te hosuna gidecek bir şey değildi. Bu sırada lâfa karışan Burly onu bu müşkül vaziyetten kurtarmıştı.
— Vay, azizim, Delange...
Bunu söylerken elini komiserine uzatı-

SPOR

Bayram turnuvasında G. Saray Beyoğlusporla berabere kaldı

Şeker bayramı münasebetle tertib edilen bayram turnuvası maçlarının sonuncusu dün Taksim stadyumunda yapılmıştır.

Bir gün evvel yapılan maçlarda mağlub olan İstanbulsporla, Şişli takımları karşılaşmışlar ve çok heyecanlı geçen bir oyundan sonra iki takım 1-1 berabere kalmıştır.

Turnuvasını birincisini tayin edecek olan maç da Galatasarayla Beyoğluspor arasında yapılmıştır.

Galatasaray takımı, Ankara, İstanbul muhtelitleri maçı dolayısıyla Faruk, Cemil, Enver, ve Celâlden mahrum olduğu gibi sakat olan Salim ve Salâhattin de dünkü maçta oynamamıştır.

Galatasarayın nisbeten zayıf bir kadro ile yaptığı bu maçın beşinci dakikasında Sarıkırmızılar bir sayı kazanmış, ve oyuna da hemen hâkim olmuşlardır. Sıkı bir müdafaa ve o nisbette canlı hücumlar yapan Beyoğluspor güzel bir oyunla ilk devreyi 1-0 mağlûb bitirmiştir.

İkinci devrede rüzgârla beraber daha güzel oynamağa muvaffak olan Beyoğluspor takımı, Galatasarayı ciddi bir tehlike için de bırakmağa muvaffak olmuştur.

İkinci devrede pek az hücum fırsatı bulan Galatasaray 30 uncu dakikada Esfakin fena bir şütle bir de penaltı kaçırmıştır.

1-0 gibi bir farkla galibiyeti müşkülâta idameye çalışan Galatasaray oyunun sonlarında kornerden namütenahi tehlike atlatmış, devrenin hemen son saniyesinde bir de gol yiyerek, bütün bir oyun müddetince muhafaza ettiği galibiyetten beraberliğe düşmüştür.

Taksim stadının, maçın galibine verilerek üzere kovduğu kupa ortada kaldığından iki takım ilk fırsatta yeniden bir maç yapacaklardır.

Yugoslav Spor takımı gel'yor

Yugoslavyada futbol takımlarının başında gelen Spovt klübü Ankara stadi idaresile bir anlaşma yaparak memleketimize gelmeğe karar vermiş bulunmaktadır. Spovt 9 ve 10 Biriñkânında Ankara'da iki maç yapacaktır.

Bu kötü işle sizin meşgul olacağınızı görmek beni ne kadar memnun etti, tasavvur edemezsiniz.

O... Kıymetli avukatımız Burly, burada ne arıyor? Cinayetin işlenmiş olduğu mahalde karsına katilin değil, fakat onun avukatının çıkmış olduğunu herkeşe anlatacağım.

Komiser övülerek ne'e ile konuşuyordu. Fakat Burly'nun ciddi yüzü onu da ciddiyete davet etmişti.

Maktulün cesedi nerede bulunuyor? Spovt bir görelim.

Gomar tekrar etti:
— Katilin odasındadır.
Georges birdenbire:
— İmkânı yok, diye bağırdı.

Buna Gomarın memnun bir kahkahası cevap verdi. Bu sırada garib bir şey oldu. Georges birdenbire fırlamış ve odanın sofaya çıkarak kapıyı arkasından kilitlemişti. Gomar da pesinden fırladı. Kapıyı kırarak açmağa uğraşuyordu. Fakat komiser onu omuzundan tuttu:

— Aman azizim, dedi, o kadar acele etmeyiniz. Daha bize katilin ismini söylemediniz.

«Son Posta» nın tarihi tefrikanı: 54

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Müthiş bir tehdid

Fakat, serbetin son yudumları, Sultan Muradın bir sözü ile boğazına tıkanmıştı: — Güllü!.. Güllü!.. Ben adamın iki gözüne şu iki parmağımı sokunca oyuverir...

Demişti. Musa Melek Çelebi, kulaklarına kadar kızarmıştı. Güllü Fatmanın esmer yüzünde kan hücumu pek o kadar belli olmazdı. Yalnız, güzel çingene kızının iri kara gözleri, o anda yaş ile doluvermişti. Onun güzel gözlerinden, esmer yanaklarına gümüş teller gibi yaşlar dökülmeğe başlamıştı. Bu hazin manzara, Murada dokunmuş, çingene rakkasenin başını kendi dizine yatırarak ondan özür dilemiş, padişahın bu şefkat ve muhabbeti, Güllü Fatmayı, o gece, muhakkak ki mes'ud etmişti.

Bir daha, ne Güllü Fatma Musa Melek Çelebinin yüzüne ahçı göz ile bakmaca cesaret edebilmişti. Ne de Sultan Murad, çingene rakkasesine bu vak'ayı hatırlatmıştı. Fakat, Musa Melek Çelebi, Güllü Fatmanın kalbinde daima bir aziz sevgili olarak kalmıştı.

Gümrükcü Hüseyin efendinin Tayyazade ve Evlyia Çelebi ile beraber, denizden Büyükkçekmeceye gittikleri akşamı, Güllü Fatma Balattaki yalıının bahçesinde, pek sevdiği çiçekleri ile meşgulüdü. İhtiyar Baba Nazlı, valinin rıhtımına serilmiş bir hasır üstünde, Fatmanın baba-sile dama oynuyordu. Karaağaç taraflarından yalya doğru gelmekte olan bir sandal belirmişti. Sandalın gören Baba Nazlı olmuştu; ve:

— Hünkâr geliyor.. efendimiz hazretleri geliyor...

Diye yerinden fırlamıştı. Padişahın arasında zivarete ettiği diğer bütün yalılar gibi, Güllü Fatmanın yalısı da, her an böyle bir zivarete hazır bulunurdu. O akşam iki cifte bir piyade ile padişah Karaağaç bahçesinden geliyordu. Yanında bir Musa Melek Çelebi vardı. Güllü Fatma rıhtıma koşarak ve linimatinin ayağını övüdü. Bütün valı halkı, padişaha selâm durmuydu. Murad geçerek avaklarına kapanıyorlardı.

Tam bu sırada içeriki odada bir silah patladı. Zanette ve komiser avni zamanada kapıya atıldılar. Koyu kırılda ve Zanette, Gomarı iterek odaya girdi. Ötekiler de onu takip ettiler.

Zanette yerde yatan Georges'un üzerine eğilerek:

— Doktor, doktor, diye bağırdı. Marraud ilerledi. Odadakiler ona yol verdiler. Yerde sırtüstü yatan Georges'un üzerine eğilen doktor onun hareketsiz başını bir müddet muavene ettikten sonra yerinden doğruldu ve:

— Artık yapılacak bir şey kalmadı, dedi. Ölmüş...

Zanette hicriklar içinde diz üstü yer cömelmisti. Eve titreyerek Burly'nun kolunu tuttu. Komiser, muavinine baktı.

Gomar yavaşca kapıya doğru yaklaşmıştı. Kapıyı açtı ve yalvaran bir sesle:

— Komiser efendi, dedi, zannedersem artık burada bana ihtiyaç kalmadı.

Parmağıle kapının önünde nöbet bekleyen polisi gösteriyordu.

— Lütfen emir veriniz de beni gitmekte serbest bıraksınlar.

BİTTİ

(Arkası var)

«Son Posta» nın yeni edebî romanı: 25

CEYLÂN AVI

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

kaldırılmış, pis sokaklarına girmeğe çalışırken köşe başında rasgeldiğim otomobile atladım, otele geldim; odama çıktım, soyunmadan yatağuma uzandım ve işte şimdi elbisem arkamda ve kunduralarım ayağımdaya olduğu halde yatağımın üstündeyim. Her şeye rağmen matmazel Petkoviçi lezzetle hatırlıyorum.

Banyo, traş, bol kolonya, yeni çamaşır, temiz elbise, uykusuz ve sarhoşlukla geçmiş bir gecenin yorgunluklarını unutturmağa yarayan vasıtalar. Galiba, inşaat malzemesi de sağlam olacak ki ancak dört beş saat uyumuş olduğum halde vücud yapısı gene dayanıklı ve yeni yorgunluklara hazır görünüyor.

Saat on altıda Dimitriyadisın otomobili gelip beni alacak.

Sanki benden hizmetinin neticesi hakkında izahat isteyecekmiş gibi İstavronun yüzünü görmek istemiyordum. Öyle yemeğini yemek için lokanta salonuna geçmem lazım gelirken merdivenleri tama-

men inerek sokağa çıktım. Biraz dolayışım, hava alayım, yemeği dışarıda yiyeyim, biraz değişiklik olsun. Saat on altıda otele dönmüş olurum.

Atınada öğle saatlerinde bütün dükkanlar kapalıdır.

Eski siyasilerin, sabık meb'usların, müteakid diplomatların devam ettikleri, vaktile Yunanistanın zayıf devirlerinde içinde tavla şakırları ve bilardo gürlütüleri arasında geçen müzakerelerle sul-kasdlar, ihtilâller hazırlanan meşhur kahvehaneyi sağda bırakarak ilerledim. Buradan güzel vitrinler, şık camekânlarla süsü, kapıları kapalı mağazaların üstündeki isimleri okuyarak geçen İstanbullu, kendisini Beyoğlu caddesinde zanneder. Orada tanıması birçok firmaların ya şubelerini, ya merkezlerini burada bulacaklarını. Bazı dükkanların vitrinlerinde de «burada türkçe konuşulur» levhası asılıdır. Yanyana sıralanan büyük binaları, meydanlardaki abideleri, gelip geçen insanları seyrederek yaya kaldırımında

yürüyorum. Meşhur Reks sinemasını geçtim ve o civardaki büyük lokantaya gir-dim.

Yemeği yerken düşünüyorum: Biraz sonra gideceğim evde ne yapacağım, kimleri göreceğim? Sahte dostluk havası içindeki hiyanet böylece devam edip gid-decek mi, yoksa akibetini bir türlü tah-min ve tasavvur edemeden atıldığım bu macera aydınlanacak, Yorgi ile karşılıklı vaziyetlerimizi açıkça tayin edecek miyiz? Liza ne olacak? Benim bu iste-ki rolüm ve menfaetim nedir?

Atınada işte pekâlâ başka eğlence im-kânları da buluyorum; Dimitriyadisın evine açık kalbim, namuslu, dürüst bir aile dostu gibi gideyim, dün akşamki ziyaretlerini iade edeyim. Atınada birkaç gün kaldıktan sonra da belki Mısır'a, belki İ-talyaya doğru seyahatime devam edeyim.

Liza samimi suretle kararını vermiş midir? Kocasını benimle aldatmağa kalk-ması bana olan zâfından mı, yoksa ben olmazsam bir başkası bu temsilde rol ala-

Genç padişah, bahçede, bir gül ağacı-nın önünde durdu ve bir iri sarı gül ko-pararak sarıgınm kenarına ilaştırdı:

— Güllü! İçeriye girecek vaktimiz yok.. hemen şimdi Çekmeceye gideriz çe-te basmağa.. tiz bir erkek esvabı giy.. se-ni de beraber götürsem gerek...

Dedi. Güllü Fatma tekrar ayak öptü; — Ferma sultanımın efendimin... Va-rayım erkek olup geleyim!

Diyecek yalya koştı.

O sırada Sultan Murad da kuşağundan bir kâğıd çıkararak Musa Melek Çelebiye uzattı:

— Musa! Oku bakayım bir kere daha!.. Musa Melek Çelebi biran tereddüd et-ti, Murad, gayet sert:

— Oku!..

Dedi. Musa Çelebi, elindeki kâğıdı an-cak Sultan Muradın işitebileceği bir sesle okumağa başladı:

«Devletül hünkâr.. mal ve can ve namusumuz korunmaz oldu. Sokakları eş-kiya aldı. Sokaktan ve evinden adamlar kaldırıldı. Hanumanlar yıkılır, ocaklar söndürülür. Padişahımız çalgıcular elin-de kaldı, etrafı görmez. Zulüm ile, gaflet ile saltanat paydar olmaz. Devletül hün-kâr gaflet uykusundan uyanımsın. Kan göv-deyi götürse gerektir. Son pişmanlık fay-da vermez. Ey Sultan Murad, bu gece, Büyükçekmece, Mirasyedi Küçükfe-nidin çiftliğini hayudular bassa gerek ve Küçükfevdi ile davetilerini öldürseler gerek.»

Kâğıdı Musa Çelebiden geri alarak kuşağına sokan Sultan Murad, Anadolu lu bir beyzade kıyafetinde gelen Güllü Fatmayı da aldıktan sonra kayığına bindi, doğru tersane bahçesine gitti. Orada bir kahve içimi dinlendi. Bu esnada, on cifte büyük bir kayak indirildi. Küreklerine kırk gürbüz tersanelinin asıldığı kayak, Sarayburnunu döner dönmez Sultan Murad ilerde, Gümrükcü ile arkadaşlarının altı çiftesini görmüş ve tersanelilere: — Tiz su kayığına yetişin!

Emrini vermişti.

OK UCUNDA MEKTUB

Sultan Murad Güllü Fatmanın kıyafe-tine, ancak tersane bahçesine çıktıkları zaman dikkat etmişti. Genç hükümdar, iri pencesini cinsene kızının kuşağına a-tarak onu tek kolle havaya kaldırmış, güzel yüzüne, bu vaziyette uzun uzun bakmış, sonra:

— Bre Güllü! Delikanlılık sana kız-lıktan daha iyi yararıyor bre!..

Demişti. Fatma da, gözlerini yere in-direrek:

— Bütün ömrüm erkek kıyafeti içinde ge-cti.. yarı erkek sayılıyorum sultanım... Cevabını vermişti.

Güllü Fatma, zevk sahibi zengin bir beyzade gibi giyinmişti. İlk bakışta onun bir çingene kızı olduğunu farketmek çok zordu. Saçlarını, kırmızı kadife kavuğu ile kavuğına kasden ihmalikâr sarılmış tülbendin kıvrımları altında o kadar us-talık ile toplayıp saklamıştı. Sırtında Kı-rım kesimi bir mintan, üstünde zarif bir Hind şalı, ve kırmızı atlas câmeden var-di.

(Arkası var)

cak ve hüküm yerini bulacak mı? Acaba Yorgi Dimitriyadis te karısını aldatmı-yor mu? Aldatmıyacak mı?

Münasebetsiz düşünceler beni rahatsız ediyor. Sonra Yorginin bir sualini hatırlıyorum:

— Benim hakkımda ne fikir elde et-tiniz?

Bu suale şimdi kendî kendime sam-i-miyetle cevap vermek istiyorum. Güzel erkek, yumuşak huylu, hafif, ruhu fante-ziden ibaret bir genç olarak Lizanın ve matmazel Petkoviçin yanında yer alı-yor. Liza bastanbaşa bir siirdir; ince, hülyah, lâtif, hatırlanması bile insana zevk veren bir genç kadın... Bir his dalâleti içinde, vîm, kocasını da Lizanın sırasında, kırık dökük, çıtı pıtı bir genç hanım gibi düşün-ürüm. Onu Lizanın bütün vücud zen-ginliklerine sahib bir erkek olarak kus-kanmıyorum. Hattâ ona erkek olarak saymıyorum; ne tuhaf bir duygu!

Matmazel Petkoviç, serbestliği, ihti-rasları, atılganlığı, canlılığı, hâkimiyetli ve iradesi ile bu genç adamdan çok daha fazla erkek!

Saat on altıya beş var. King Jori ote-linin holündeyim. Parlak düğmeleri göz alan kırmızı kısa ceketli, kırmızı panta-lonlu, helvacı tablasına benzeyen yana eğilmiş kırmızı şapkasının kenarı sırmalı, semimli yüzü küçük garson:

— Bu şoför sizi arıyor.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Kaşın engin ve tarihi bir nahiyesi: Temre

Temre her yıl memleket dahiline ve harice bol miktarda palamut, portakal, limon, mandalina ve kereste ihrac ediyor

Kaşın güzel bir görünüşü

Kaş (Hususi) — Ceneb Anadolunun portakal bahçeleriyle meşhur olan Temre nahiyesi ziraat istihlal bakımından Kaşın en bereketli ve kıymetli bir mün takasını teşkil etmektedir.

Temre denildiği zaman, en evvel akla, portakal bahçeleri, yere çökmüş bir kilise, zengin bir tarih ve sonra da kum çölleri hatıra gelmelidir.

Muasır köycülük prensiplerine uygun, bir araya toplanmış bir sürü köylerin teşkil ettiği bu nahiye, üç taraftan Toroslarla, diğer taraftan da Akdeniz sularıyla muhattır.

Temre, adını tarihten almıştır.

Tarih, burasını, (Mira) adıyla tanır. Bugünkü Kaşa, harabeleri hâlâ zengin bir tarih destanı halinde yatmakta olan Mira, haşmetli kaleleri, adına mezar dediğimiz âbideleri, süsü ve fakat geçmiş asırlarla pençeleşe pençeleşe, nihayet hâdisata diz çökmüş kıymetli eserlerle Akdeniz medeniyetleri için, ehemmiyetli bir tetkik mevzuu teşkil etmektedir.

Miranın sikket merkezi, Uçağz köyündedir. Burada, zamanla ve tabii hâdiselerin neticesinde Anadoludan ayrılmış dünyanın en güzel limanlarından birisi mevcuttur. Bu limanın ortalarında, Mira medeniyetinin parçalanmış harabeleri, birer ada manzarası olarak yatmaktadır. Burada Kale mahallesinde, ihtişamlı kalelerden biri, vakit, vakit denize yaklaşmış ve ayaklarını nihayet sulara değdirmiştir.

Bundan başka asıl Temrenin merkezinde, Mira şehrinin harabeleri vardır. Temre mevkiî üstünde, —ufukları seyreden bir tepede— geçmiş zaman harblerinde zaptı çok güç olduğu şimdi bile belli olan Mira kalesi, haşmetli bir hükümdar gururle durmaktadır. Eski saltanat günlerinin rüyası içinde, binlerce yıldanberi ebedî uyku suna dalan bu kale, geçirdiği hâdiselerin üstünde tahtını kurmuş, kendi başına hükümler olmaktadır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Kars ve Sarıkamış postalarına artık ehemmiyet vermeliyiz!

Geçen ay sonunda gema bu sütunlarda Kars postalarından bahis bir yazı inmişti. Bu yazıda hülâsa olarak deniliyordu ki:

«Kars ve havalisi senelerdenberi postalardan müstehtir. Gazeteler ve mektublar daima geç gelir. Evvelce bunun yegâne sebebini Denizyolları vapurlarında bulmak kabildi. Her akşam okumaya müstak kalabalık halk kütelleri bayilerin önüne kaplar, gazete beklenir, fakat posta geldiği zaman içinden gazete çıkmaz, herkes müteessir bir halde ayrılır. İkinci, üçüncü, dördüncü gün de aynı şekilde geçer. Ancak beşinci gün gazeteler gelir ki, bunların muhteviyatı artık bayatlamış vaziyette bulunmaktadır.

Son defa trenin Erzuruma ulaşması halkı çok sevindirdi. Tren Erzuruma vardığı gün oradan Karsa hergün muntazam postalar gelmes bekledi. Fakat vaziyette hiç bir değişiklik olmadı. Ve Erzurumdan Karsa gema haftada bir veya iki posta gelmeye devam etti. Bu suretle halkın sevinci de yok oluverdi.

Yapılan bütün müraaattar hiç bir semere vermedi, bu müşkülü halledecek bir makam çıkmadı mı?»

Bu meselenin ehemmiyetten uzak olmadığı muhakkaktır. Ancak aradan uzun günler geçtiği halde halledilmemiş ve bir neticeye bağlanmamış olması bizi de müteessir etmiştir.

Dün de Sarıkamıştan aldığımız bir mektub aynı derdin orada da hüküm sürdüğünü göstermektedir. Bu işde hangi makamın, ne şekilde meşgul olacağını ancak değerli Mümakalat Vekilimiz bilir. Bu hususta kendisinin dikkat nazaratını bu mesele üzerine çekeriz.

Antalya mülhakatının haritaları ikmal ediliyor

Antalya (Hususi) — Antalya kazalarının haritaları bitmek üzeredir. Sektiz Kazadan altısının haritaları ikmal edilmiş olup, Akseki ve Gündoğmuş kazalarının istikşafı yapılmış ve yalnız tersimat kalmıştır. Bir iki aya kadar butlar da ikmal edilmiş olacaktır.

Bu sene portakal ve emsali bol olacak

Bu sene narenciye mahsulü diğer sene nelerin rekoltesinden daha fazla ve kalite itibarile daha iyidir. Henüz mahsul tamamen kemale gelmediğinden portakal fiyatları üzerinde muamele yapılmamakta olmasına rağmen limon mahsulü satışa arz edilmeğe başlanmış ve bini 8-10 lira arasında satılmaktadır.

Samsunda spor hareketleri

Samsun (Hususi) — Samsun son haftalar içinde güzel spor tezahürlerine sahne olmuştur. Merkezde ve mülhakatta muhtelif kupa maçları yapılmış ve bunların hepsi de büyük bir alaka ile seyredilmiştir.

Samsun spor ile İdmanyurnu arasında Fener stadında yapılan futbol maçında İdmanyurdu 6-1 galib gelmiştir. Maç çok güzel olmuş ve başta vali Fuad Tuksal olmak üzere büyük bir halk kütlesi bulunmuştur.

Çarşambada Samsun Karadenizgücü ile Çarşamba Yeşilirmak kulüpleri maçı, 2-1 Karadenizin galibiyetiyle neticelenmiştir.

Bafrada da Samsun Halkspor ile Bafraspor arasında bir maç yapılmış ve bire karşı beş golle Bafrahlılar galib gelmişlerdir.

[Yurdda Cumhuriyet bayramı]

En büyük bayramımız olan Cumhuriyet bayramı yurdun her köşesinde çok büyük ve coşkun tezahürat içinde kutlanmıştır. Muhtelif muhabirlerimizden aldığımız mektublar bu şehir ve kazalarıımızda bayramın emsalsiz bir neşe ve heyecan içinde geçtiğini göstermektedir. Pazar sabahı nutukları müteakib resmî geçitler yapılmış, halk tarafından millî oyunlar oynanmış, gece yarısına kadar bayram devam etmiştir. Yukarıdaki resimler Hendek, Eskişehir, Manyas, Ayvalık, Manisa, Orhangazideki bayramdan intibaldır.

Samsun kulüpleri için bir bina tedarik edildi

Samsun (Hususi) — Samsun spor kulüplerinin hepsinin bir bina altına toplanarak icar vermek engel ve müşküllerinden kurtarılması temin edilmiştir. Bu iş için, şehrin merkezinde ve Cumhuriyet meydanı civarında hususi muhasebeye aid bir bina icar olunmuştur. Vilâyet matbaasının yanında kâin bu bina hayli geniş olduğu için her spor kulübü iki oda işgal etmekte, bu suretle kira vermek güçlüğünden kurtulmuş bulunmaktadır. Sporcular, bölgenin bu isabetli kararından çok memnundurlar.

Samsun ticaret odasının güzel bir teşebbüsü

Samsun (Hususi) — Merzifonda iyi bir dokumacılık vardır. Fakat bazı dokumacıların matlub şekilde mal imal etmiyerek bu sanayiîni hariçteki şöhretine zarar verilebileceği göze alınmış ve Samsun ticaret odası bu hususta müessir bazı kararlar ittihaz etmeği doğru bulmuştur. Bu hafta toplanan oda meclisi, Merzifon dokumacılarından dördüncü cezalandırılmasına karar vermiştir. Samsun ticaret odasının memleket sanayiîni himaye ve mevkilini muhafaza uğrunda ittihaz ettiği bu karar şayanı şükrandır. Ticaret odası bu hususta çok hassas davranmaktadır.

Trakyada eski eserlerin tamiri

Edirne, (Hususi) — Havsada ve Büyük Karıştıran köylerindeki san'at âbidelerinin tamir ve ihyasından sonra Edirnedeki Alipaşa çarşısının 10.000 lira sarfı ile en mühim muhtacı tamir kısımları yapılmaya başlandı.

Rüstempaşa hanı ile Ayşekadındaki Ekmekçi Ahmed paşa kervansarayının tamirine aid proje ve keşifnameler de hazırlanmaktadır.

Çorlu pazarı ve belediye

Çorlu (Hususi) — Ötedenberi kasa barın kenarında bir meydanahta kurulan Çorlu pazarında at, araba, odun ve kömürden başka yiyecek ve içecek gibi şeyler de açıkta ve şurada burada satılırdı. Bu şekli her bakımdan mahzurlu gören belediye gıda maddelerini şehir içinde münaşib bir mahalle nakletmiş ve yeni yeni dükkânlar inşası ile satış işlerini esash bir intizama almaya başlamıştır.

Yozgadda mahrukat ve gıda maddeleri fiyatları

Yozgad (Hususi) — Ziraat Bankası merkezde buğday alımına devam etmektedir. Köylümüz güzlük ekimleri ni ekmiş bulunmaktadır. Bu yıl mahsul geçen yıldan daha fevkalâdedir. Kur fasulyanın kilosu 9. nohudun kilosu 4, mercimeğin kilosu 4, tuzlu yağın kilosu 85, tereyağının kilosu 95, bir tavuk 12,5, bir hindi 60 kuruş, bir yumurta 30 para, koyun etinin kilosu 25 kuruş, bir kilo yaş üzüm 5 kuruş satılmaktadır. Gıda maddelerinin nisbeten ucuz bulunmasına rağmen mahrukat ta o nisbette pahalıdır. Bir merkep yükü odun 95 kuruş ve bir kağıt odun dört liraya satılmaktadır. Rakmi 1320 olan ve dolayısıyla kiş mevsimi uzun süren vilâyetimizde bu fiyat pahalı gelmektedir. Bir ton sönükök 31 liraya satılmaktadır.

Bigada maarif işleri

Biga (Hususi) — Köy okullarının da boş sınıfı olması hasebile geçen hafta Biga teftiş bölgesine mensub bütün öğretmenler, Biga Dumlupınar okulunda fevkalâde bir toplantı yapılarak mesleki konuşmalarda bulunmuşlar, bu yıl dördüncü sınıfları teşkil edilecek mektepler hakkındaki talimatname üzerinde münakaşalar yapmışlardır.

Şehir mektepleri, tam kadro ile derslere başlamışlardır. Bu yıl orta okulun birinci sınıfına devam edenler, ilk okulda hiç sınıfta kalmadan geçen on ikışer yaşında küçük küçük yavrulardır.

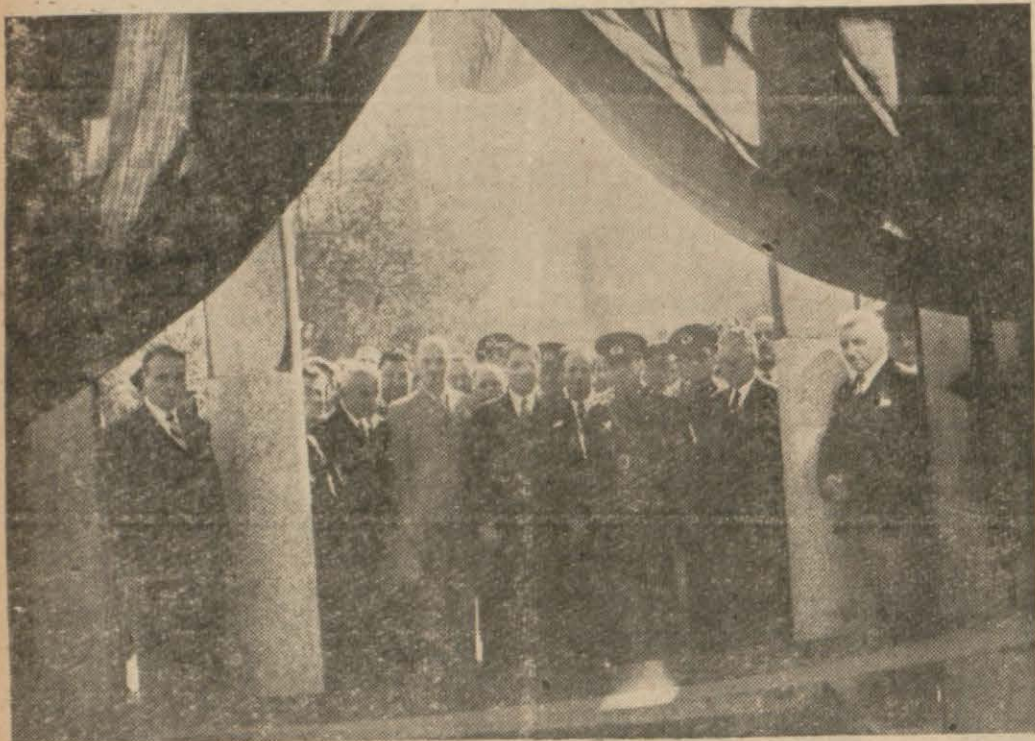
Şehrimiz Maarif kadrosu gelişmiştir. Bu gelen kadroya göre Dumlupınar okulu başöğretmeni Celâl Ertöz, aynı zamanda Biga maarif memurluğuna tayin edilmiştir. Eski maarif memuru Ali Gürsel de Sakarya ilk okul başöğretmenliğinde ipka edilmiştir.

Orta okul yabancı dil ve musiki öğretmenlikleri münhaldir. Henüz kimse tayin edilmemiştir.

Parti müfettişi Samsunda

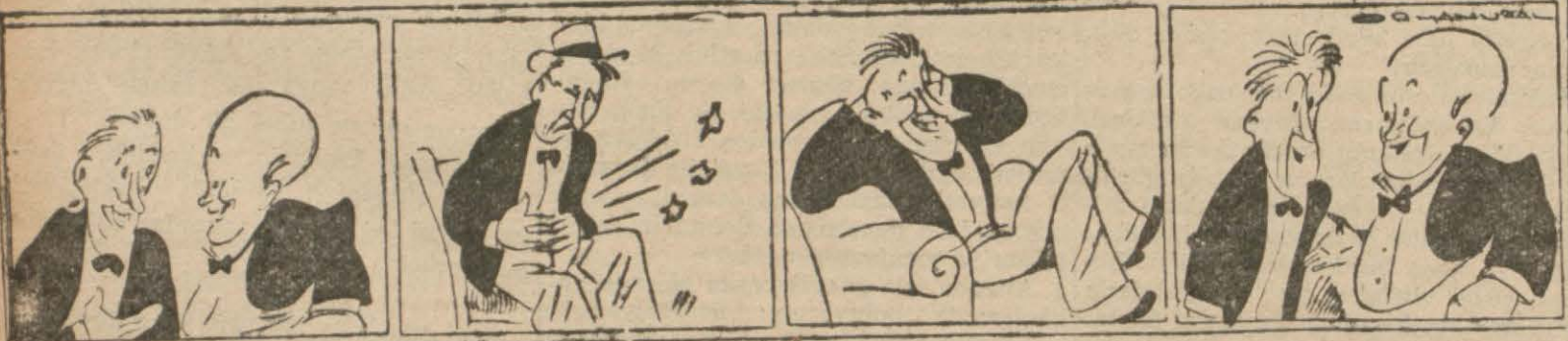
Samsun (Hususi) — Bölge parti müfettişi Salim Altuğ şehrimize gelmiş ve partiye müteallik işlerle meşgul olmaya başlamıştır. Parti müfettişi bir müddet Samsunda kalacak ve partiye aid işler üzerinde tetkiklerde bulunacaktır.

Samsunda Hava Kurumu binası açıldı

Samsun (Hususi) — Hava Kurumu tarafından Türkkuşu için yaptırılmış olan binanın birkaç gün evvel küşad resminin yapıldığı bildirilmiştir. Resmimiz, bina kapısındaki kordelâyı kesmeden evvel vali Fuad Tuksal, yanında general Feyzi Mengüç, belediye reisi ve ileri gelen zevat olduğu halde Son Posta objektifi karşısında göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, hamdol - sun artık iyileştim.

... Birkaç gün evvel ne halde bulunduğumu biliyorsun değil mi? Artık ne mide sancısı kaldı, ne de gönlü bulantısı...

Hasan Bey — Evet gazetelerde okudum.

— Midemin iyileştini gazeteler mi yazdılar, Hasan Bey?

Hasan Bey — Hayır, Balıkpazarı bir günde sekiz defa kontrol edildi, diyorlar da...

Fotoğraf tahlilleri

Muayyen usullere bağlanan bir tip

Gürünien Numan, karakterini soruyor

Kendini gösterici, şöhret ve ikbal temin edici davranışları yoktur. Görüşlerini ve bildiklerini muayyen usullere bağlanarak tatbik eder. Menfaatlerini dağıtmakta cömert davranmaz.

İyi ka bi bir çocuk

Uğaktan Münevver Ergen, karakterini soruyor:

Hile ve riya beceremiyen halleriyle iyi kabiliyetini muhafaza edebilir. Menfaatlerini dağıtmakta cömertlik gösterir. Eşyasını daha itina ile kullanması ve tutumlu olması lazımdır.

Zeki ve enerjili bir çocuk

Ankardan Kudret Selçuk, karakterini soruyor:

Hareketlerindeki taşkınlıklar bir zeka ve enerji ifadesi olabilir. Menfaatlerine karşı tok gözlü davranışları vardır. İyi muamele karşısında yumuşar.

Sempatisini muhafaza eden bir genç

Istanbuldan Mehmed Ali, karakterini soruyor:

Sokulgan ve girgin halleri yoktur. Sakin tavır ve hareketleriyle sempatisini muhafaza eder. Kendini meydana vurmaktan ve bir işe önyak olmaktan çekinir. Muhitini bulduğu zaman konuşkan ve hareketli olur.

İçli bir bayan

Istanbuldan Melâhat, karakterini, muvaffakiyetini ve evlilikte saadetini soruyor:

İyi bir ev kadını olmağa özenmekle yuvanın saadetinde mühim rol oynamış ve ev idaresindeki muvaffakiyet te temin edilmiş olur. Yalnız her şeyden mana çıkaran ve ahşanglık gösteren içliliğe fazla yer vermek ve kendini bırakmak caiz değildir.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim
Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 1 adedinin gönderilmesi şarttır.

Kaşın engin ve tarihi bir nahiyesi: Temre

(Baştarafı 10 uncu sayfada)

Nahiye merkezinde, yüzlerce yıl önce Ortodoks dininin neşri için propandanda merkezi olmuş bir kilise vardır ki, bu kilise, Türklük aleyhinde çalışmanın cezasını toprağa gömülmeyle ödemiştir.

Yapılışı fevkalâde üstad bir mimarın elinden çıktığını gösteren bu bina, yurdumuzda emperyalizmin hâkim olduğu devirlerde, memleket için çok zararlı bir mabed olmuştur. Bu sembolik âbide, şimdi, toprak seviyesine biter.

Temre; bol verim kaynakları itibarıyla Çukurova gibi anılan müstesna yurd köşelerinden biri olmak mazhariyetine malikdir.

Buradan her sene külliyyetli kereste, kömür, palamut; portakal; limon; mandalina ve meyân kökleri ihracatı yapılmaktadır.

Nahiyenin ihtiyaçları

Temrenin iki mühim ihtiyacı vardır: 1 - postane, 2 - vapur.

Postane bulunmaması yüzünden burada bulunan 4000 nüfus, ticarî; içtî - sadî bakımdan çok zorluk çekmektedir. Fevkalâde bir ihracatı olması itibarıyla de Temreye vapur uğramaması hayretle karşılanacak bir hâdisedir.

Nahiyeyi tehdit eden tehlike

Temre sahillerinde geniş bir sahayı istilâ etmiş olan kum çölü, her yıl nahiyeye doğru biraz daha yaklaşmaktadır. Sedler yapmak suretille önüne geçilememiş olan bu müthiş tehlike, memleketin istikbalinde mühim rol oynayacaktır.

Bu itibarla bu zengin nahiyemizi, kum çölünün gittikçe hızla artan istilâsından kurtarmak, kumların ilerlemesine mani olmak için Temreliler, ciddi teşebbüslere geçmeli ve bununla alakacılar da meşgul olmalıdır.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (Üniversite), Eminönünde: (Bensason), Aksarayda: (Şeref), Alemardada: (Abdülkadir), Beyazıdda: (Cemil), Fatihde: (Hüsamettin), Bakırköyünde: (Hilâl), Eyübdde: (Nûrsultân).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Yık - sekkaldırında: (Vingopuko), Taksimde: (Taksim), Yenisehirde: (Parunakyan), Şişli'de: (Halk), Galatada: (İsmet), Fındıklı'da: (Mustafa Nail), Beşiktaşta: (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar'dakiler:
Kadıköyünde: (Şahhat, Rifat), Üskü - darda: (Merkez), Sarıyerde: (Osman), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Mant'rlı muşambalar, storlar perdeler ve sair her türlü

TEFRİŞAT

Levazımlar, Beyoğlunda BAKER mağazalarında her yerden müsaid şartlar ve nouz fiatlarla satılmaktadır. Beyaz eşya dairemizde haseler, yatak çarşafaları ve yünlû yatak örtülerinin fiatları kıyas kabul etmez derecede ucuzdurular ve rekabetten Arıdırler

ANAPİYOJEN

Dr. İMSAN SÂMİ

İstreptokok, letfilokok, pnömonokok, kelli, piyosiyankilerin yaptığı gıbaa, yara, abses ve eild hastalıklarsına karşı çok tesirli tıbbî aşıdır.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 350 »
Üçüncü sahife 300 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilan yaptırıcaklar ayrıca temsilâtî tarifemizde istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarifeye deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanedâh Kolektif Şirketi
Kahramanşade Han
Ankara caddesi

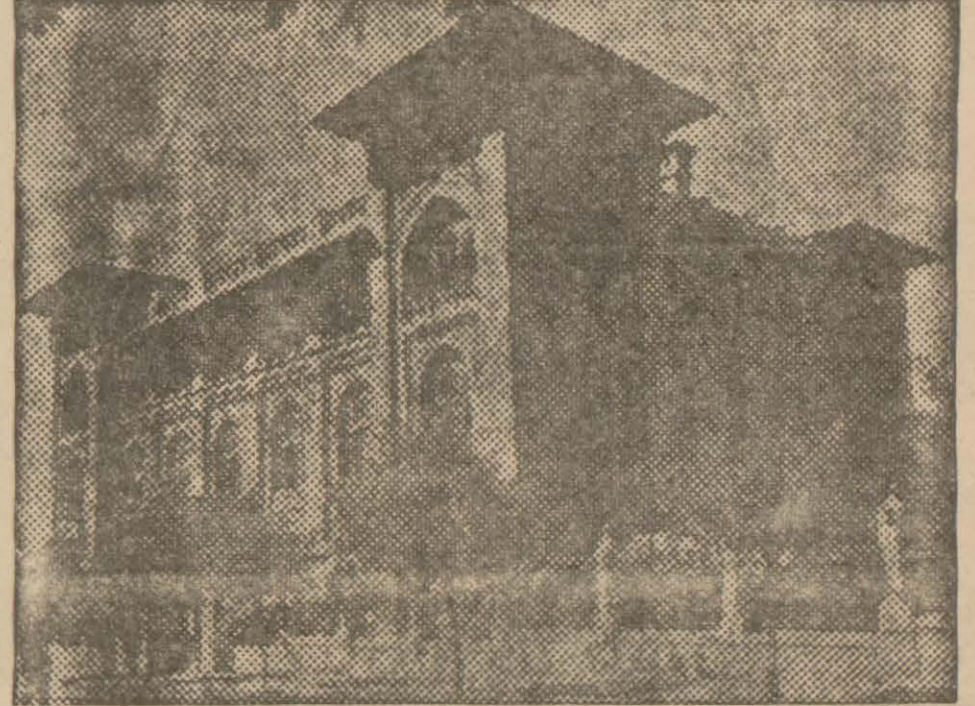
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık 4,000 Lira

4	"	500	"	2,000	"
4	"	250	"	1,000	"
40	"	100	"	4,000	"
100	"	50	"	5,000	"
120	"	40	"	4,800	"
160	"	20	"	3,200	"

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Turgutlu Belediye Riyasetinden:

1 - Turgutlu şehrinin elektrik santral binası ile iki aded muhavvile merkezi binası inşaatı «2336» lira «80» kuruş keşfi üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 - Eksiltme Turgutlu belediye binası dahilinde müteşekkil belediye encümeninde 22/11/939 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat «15» de yapılacaktır.

3 - Bu işe aid evrak şunlardır:

- A - Eksiltme şartnamesi.
B - Mukavelename sureti.
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D - Nafia Vekâleti yapı işleri umumî fennî şartnamesi.
E - Fennî şartname.
F - Keşifname.
G - Flat silsilesi.
H - Projeler.

Bu evrak «113» kuruş mukabilinde Turgutlu ve Manisa belediyelerinden tedarik edilebilir.

4 - Bu işe aid muvakkat teminat «1678» liranın ibaretidir.

5 - İsteklilerin 939 senesine aid Ticaret Odası vesikası ile teminat mektubunu ve bu işi yapabileceğine dair Manisa Vilâyetinden alacağı vesikayı ve istekli mühendis ve ya mimar olmadıkları takdirde mühendis veya mimarın mes'uliyete iştiraki şartile işi yapacağına dair olan noter senedini dış zarfa koymaları lazımdır.

6 - İsteklilerin bu yoldaki teklif mektublarını 22/11/939 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat «15» de kadar Turgutlu belediye reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri veyahud bu saate kadar varacak şekilde posta ile göndermeleri lazımdır. Postada vaki teahhür kabul edilmez. «9252»

Sinema: Holivudda boşanma salgınının sebepleri

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

Bir noktanın Jaha unutulmaması icab eder. Kadının kocası da sinema san'at'kârı ise onun dahi san'at'kârlar ile düşüp kalktığı, onların içinde çok güzel kadınlar bulunduğu unutulmamalıdır...

Dünyanın en sadık erkeği bu vaziyet karşısında karısı ile yanında bulunan kadın arasında zihnen bir mukayese yapmaktan kendisini alamaz.

Bunun için kadının evde dama temiz, çik, cazibedar bulunması icab eder. Kocasının yanına bir kadın «olduğu gibi» yahud «ev hali ile...» çıkmağa alışmamalıdır. Kadın başı da ağrısız kocasından tebeşsimü esirgememelidir.

Bu sayede belki kocalar evlerine bağlanabilir. Bu sayede belki de başka cazibelere kapılmaktan kendisini koruyabilir. Halbuki kadın iş sahibesi ise bu tavsiyelere riayet ediyemez.

Sabahları erkenden, bir san'at'kâr kadın stüdyoya gitmelidir. Kocası ile uğraşmağa vakti yoktur.

Başında henüz bigudiler bulunur iken ayakta kahvaltı yuvarlanır ve kâpiya doğru koşulur.

Kocaya lütfen bir buse verilmeğe ya vakit kalır, ya kalmaz...

Evde bulunan aşçı kadının - var ise - ne hazırlayacağı bile meşguliyet sayılmaz. Varsın ne yaparsa yapsın...

Akşam olur, koca yorgun gelir, müştakı olduğu istirahat gözler, karısını görmek ister, fakat karısı ortada yoktur.

Ya stüdyodadır, ya evdedir. Fakat evde yorgunluktan bitab bir haldedir.

Bana hakikati tahrif eylediğim söyleniyor. Tahrif etmiyorum. Olduğu gibi söylüyorum. Peki, diyecekiniz, Hollywoodda hiç sadık koca kalmadı mı ...

Evet, Hollywoodda dahi sadık kocalar var. Fakat bunlar san'at'kâr kocası ve san'at'kâr değildirler.

İşte bu sebeplerden dolayı san'at'kârlar arasında - hele Hollywoodda - boşanmalar bu kadar fazladır.

Tam manasile iyi bir zevce olmak ve kocasının muhabbetini kazanmak onu idame eylemek kolay değildir. Bu mesele bir kadının bütün gayretini sarf etmesine bedeldir.

San'at'kâr bulunan bir kadın bu işi hiç bir suretle başaramaz. Ben bunları boşuna söylemiyorum. Ben dahi evlendim, ben dahi boşandım! Meseleye vukufu tam ile temas ediyorum. Sözlerime inanınız. Stüdyodan yorgun, bitab avdet ettiğim sırada kocamın benden çekmekte olduğu eza ve cefalara hâlâ acırım.

Muhakkak ki, sevdiğim bir insana bu cefalar da müstahak görülmez.

Turgutlu Belediye Riyasetinden:

1 - Turgutlu şehrinin elektrik teslatı ve yedek motör ve dinamo grupunun «Santral binası ile iki aded muhavvile merkezi binası hariç olmak üzere» «134.825» lira «40» kuruşluk keşfi üzerinden 8/11/939 tarihinden itibaren «45» gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 - Eksiltme Turgutlu Belediye binası dahilinde müteşekkil Belediye Dahil Encümeninde 22/12/939 tarihine rastlayan Cuma günü saat «15» de yapılacaktır.

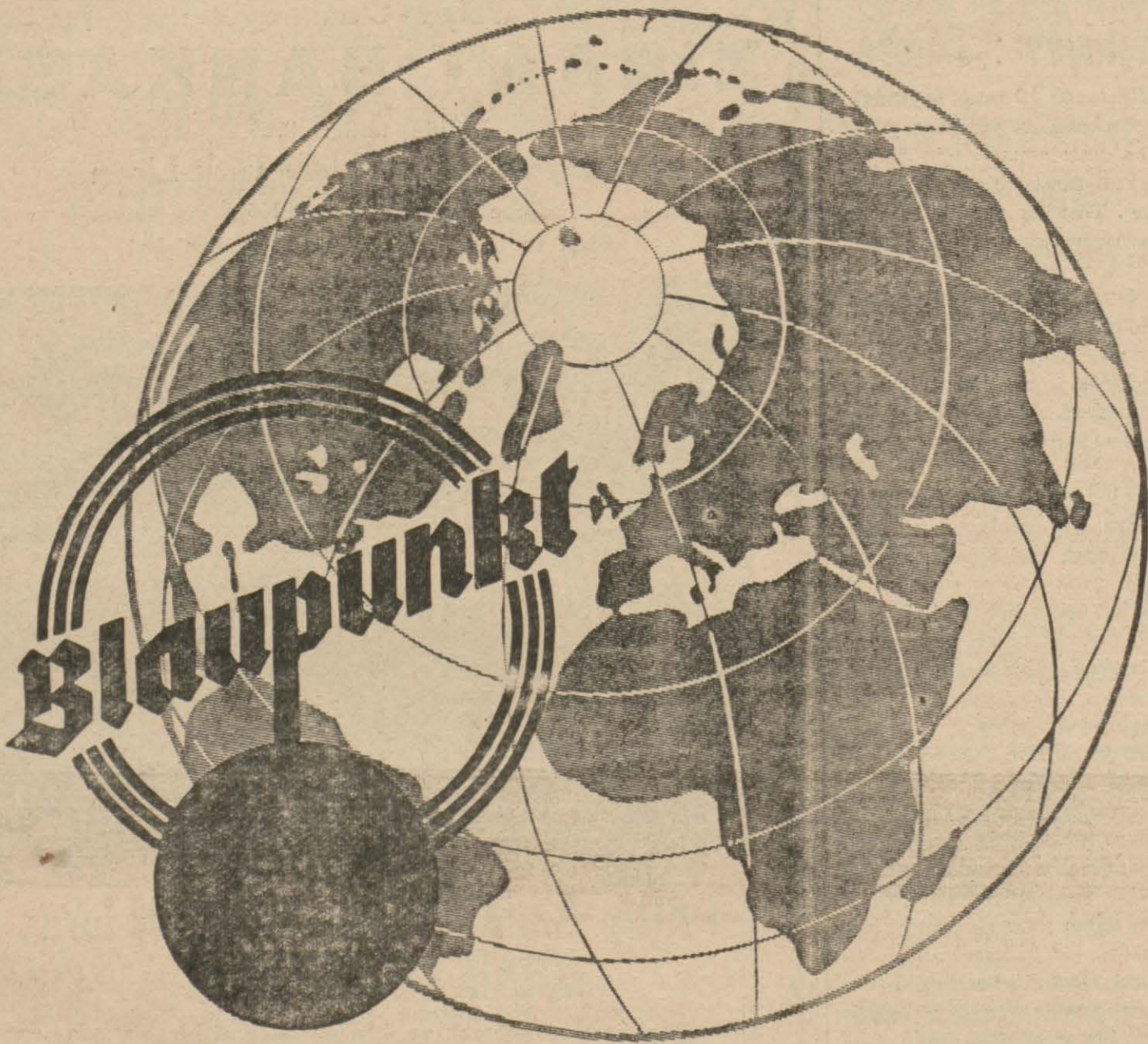
3 - Bu işe aid evraklar:
A - Eksiltme şartnamesi.
B - Mukavelename sureti.
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D - Nafia Vekâleti yapı işleri umumî fennî şartnamesi.
E - Hususî şartname.
F - Fennî şartname.
G - Keşifname.
H - Projeler.

Bu evrak «675» kuruş mukabilinde Turgutlu, Manisa Belediye Reisliklerinden tedarik edilebilir.

4 - Bu işe aid muvakkat teminat miktarı «7997» liranın ibaretidir.

5 - İsteklilerin 939 senesine aid Ticaret Odası vesikası ile teminat mektubunu ve bu işi yapabileceğine dair Manisa Vilâyetinden alacağı vesikayı ve istekli yüksek elektrik mühendisi olmadıkları takdirde yüksek elektrik mühendisinin mes'uliyete iştiraki şartile işi yapacağına dair olan noter senedini dış zarfa koymaları lazımdır.

6 - İsteklilerin teklif mektublarını 22/12/939 tarihine rastlayan Cuma günü saat «15» de kadar Turgutlu Belediye Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri veyahud aynı gün ve aynı saate kadar varacak şekilde posta ile göndermeleri lazımdır. Postada vaki teahhür kabul edilmez. «9253»

DÜNYA HAVADİSLERİNİ

1940 BLAUPUNKT

RADYOLARİLE DİNLEYİNİZ.

Teşhir ve satış yeri: Galata, Karaköy Pal's No. 16

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğü'nden:

Kurumumuz talebeleri için isim, miktar ve muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları aşağıda yazılı 19 kalem muhtelif spor malzemeleri 23/11/1939 Perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Rektörlük binasında müteşkil komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile ihale olunacaktır.

Spor malzemeleri nümunelerini görmek ve daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü daire müdürlüğüne müracaatları.

Cinst	Miktarı	Fl.	Tutarı	Teminatı	İhale saati
Çizme	25 çift	22	550,		
Kayak ayakkabı	15 »	15	225,	105	Saat «10» da
» getiri	25 »	3	75,		
Kauçuk ayakkabı	100 »	5,5	550,		
Kilot pantolon	25 aded	17,	425		
Kayak elbisesi	25 takım	26	625	78,75	Saat «11» de
Fransız floresi	15 aded	5	75		
Flore yedek namlusu	30 »	2	60		
Kılıç	10 »	5	50		
» yedek namlusu	20 »	2	40	30	Saat «15» de
» flore eldiven	15 »	3,5	52,50		
Kılıç	10 »	3,5	35		
Maske	15 »	5,5	82,50		
Voleybol topu	6 aded	3,75	22,50		
Basketbol topu	2 »	9	18		
Futbol	8 »	6	48	131,15	Saat 16. da
Tenis raketi	8 »	29	232		
» floresi	1 »	60	60		
Buz hokey sopası	8 »	4,25	34		

«5710» «8209»

Babadan Oğula...
Dededen Toruna...

KALAN BİR ŞÖHRET ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı
Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

- 1 - İdare ihtiyacı için 250 aded Masa telefonu kapalı eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 - Muhammen bedel 7500, muvakkat teminat (562,5) lira olup eksiltme 21/İkinciteşrin/939 Salı günü saat 16 da Ankarada P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki Saitinima Komisyonunda yapılacaktır.
- 3 - İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubile kanuni ve -salık ve teklifi muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 15 e kadar mezkûr Komisyon ve -recektir.
- 4 - Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbulda P. T. T. Levazım Ayniyat Şubei Müdürlüklerinden bedelsiz olarak verilecektir. (9138)

Londra ve Parisin en meşhur Fabrikalarından gelen
BAYANLAR için de son moda ve Yüksek Fantazi
MUŞAMBALAR ve MANTOLAR,
Beyoğlunda **BAKER** Mağazalarında
teşhir edilmekte ve gayet müsait şerait ve ucuz fiatlarla satıl-
maktadır. Çeşitler tükenmeden evvel ihtiyacınızı
şimdiden temin ediniz.

BANKA KOMERÇİYALA İTALYANA

Tamamen tediye edilmiş sermayesi:
700.000.000 İtalyan Lrati

Merkezi: MILANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra
ve New-York'ta Şubeleri vardır.

Harieteki Bankalarımız:
BANCA COMMERCIALE İTALIANA
(France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice,
Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juan-
les - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casab-
lanca (Maroc).
BANCA COMMERCIALE İTALIANA E RO-
MENA: Bucures', Arad, Braila, Brasov, Cluj
Coşanza, Calaz, Sibiu, Timichoara.
BANCA COMMERCIALE İTALIANA E
BULGARA: Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.
BANCA COMMERCIALE İTALIANA PER
L'EGITTO, Alexandria d'Egypte, Elkahire,
Port - Said.
BANCA COMMERCIALE İTALIANA E
GRECA, Atina, Pire, Selânik.
BANCA COMMERCIALE İTALIANA
TRUST COMPANY, Philadelphia.
BANCA COMMERCIALE İTALIANA
TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne pour l'ame-
rique du sud, Paris.
Argentinde: Buenos-Aires, Rosario d.
Santa Fé
BRASILYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehir
lerinde şubeler.
CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.
COLOMBIA'da: Bogota, Barranquilla, Me-
dein.
URUGUAY'da: Montevideo.
BANCA DELLA SVIZZERA İTALIANA:
Lugano, Bellinzona, Chiasso, Locarno,
Zurich, Mendrisio.
BANCA UNGARO - İTALIANA S. A.
İste ve başlıca Şehirlerde Şubeleri:
MRVAJSKA BANK D. D.
Zagreb, Susak.
BANCA İTALIANO - LIMA
Lima (Perou) da başlıca Şehirlerde Şu-
be-
leri:
BANCA İTALIANO - GUAYAQUIL
Guayaquil
İstanbul Merkezi:
Galata, Voyvoda Caddesi, Karaköy Palas
Telefon 44845.

İstanbul Bürosu:
Alalemiye Han. Telefon 22900 /3/11/12/15
Beyoğlu Bürosu:
İstiklal Caddesi No. 247. Telefon: 41046.
Kasalar icari: İtalya ve Macaristan için
ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVEL-
LER'S çekleri.

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Yalnız bir tüp kullan-
dıktan sonra aynaya
bakınız

Radyolin in

Mükemmeliyeti hakkında en son
ve doğru sözü size o söyleyecektir.
Bembeyaz pırl pırl parlıyan
dişler, tatlı bir nefes, pembe,
sıhhatli diş etleri, temiz bir dil,
mikropsuz bir ağız... İşte

RADYOLIN in eseri!

Bugünden itibaren sabah, öğle ve
akşam her yemekten sonra

günde 3 defa

RADYOLIN

KULLANMIYA BAŞLAYINIZ!

T. İŞ BANKASI

1940 Küçük cari hesaplar İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin
tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar
kuraya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMIYELERİ

1 Adet 2000 liralık	=	2000.	—	Lira
3 " 1000 "	=	3000.	—	"
6 " 500 "	=	3000.	—	"
12 " 250 "	=	3000.	—	"
40 " 100 "	=	4000.	—	"
75 " 50 "	=	3750.	—	"
210 " 25 "	=	5250.	—	"

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş
olmaz, aynı zamanda talânizi de denemiş olursunuz.

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Cerrahpaşa hastanesi birinci Şirurji kliniğinde yapılacak 6467,74 lira keşifli tem-
inat ikmal işleri 27/XI/1939 Pazartesi günü saat 15 de Rektörlükte açık eksiltmeye ko-
nulanmıştır.

İstekliler o günü 486 liralık muvakkat teminat makbuzu ve 5.000 liralık bu gibi işler
yaptığına dair ihaleden sekiz gün evvel İstanbul Vilâyetinden alınmış ve 939 Ticaret
Odası vesikaları ile gelmeleri, keşif ve şartnameleri her gün Rektörlükte görülür. (9345)